

77 5047

közgazdász

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁR TULAJDONA

MAGYARORSZÁG LEGRÉGBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LVIII. ÉVFOLYAM 7. SZÁM | 2017. MÁJUS

OTDK EREDMÉNYEK

3 Tarolt a Corvinus a Közgáz és T-karos szekcióban

PÉNZ, PÉNZ, PÉNZ DE MI IS AZ?

6 Magyar fiatalok és felnőttek pénzügyi tudatossága

POLITIKA, GAZDASÁG ÉS A TUDOMÁNY

10 Interjú Trautmann Lászlóval

FELÚJÍTÁSI PROJEKT INDUL A CORVINUSON

LEZÁRJÁK AZ E ÉPÜLETET HÁROM NYÁRRA

A KÖZBESZERZÉSI RENDSZER IS LASSÍTJA A PROGRAMOT

**ÉPÍTÉSI TERÜLET
IDEGENEKNEK
BELÉPNI
TILOS!**

HALLGATÓI FÓRUM A TANSZABADSÁGÉRT

A fórumot azzal a céllal szervezték, hogy megismertessék a corvinusos egyetemi polgárokkal a közelmúltban elfogadott felsőoktatási törvényt (Lex CEU), illetve lehetőséget biztosítsanak a hallgatóság számára, hogy elmondhassák a véleményüket és közösen gondolkodhassanak a témáról. A fórum szervezésében a Corvinusosok a CEU-ért csoport, a SZISZ, TEK, EVK, FAKT, Heller, Rajk szakkollégiumok, valamint a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium vett részt. A fórumon egy öt pontból álló nyilatkozatot fogadtak el:

1. A mindenkori kormány folytatson érdemi egyeztetést törvénykezdeményezések érintettjeivel! A kormány kezdjen párbeszédbe az oktatás minden szereplőjével
2. A mindenkori kormány tartsa tiszteletben a tanszabadságot, melyet Magyarország Alaptörvénye is rögzít
3. A mindenkori kormány a magyar érdeket szem előtt tartva ne lehetetlenítse el a hazai és a nemzetközi tudományos élethez nagymértékben hozzájáruló hazai egyetemek működését

4. Az országgyűlés vonja vissza a tanszabadságot, a jogbiztonságot és az egyenlő bánásmód elvét is sértő, a 2011-es nemzeti felsőoktatásról szóló törvény T/14686 számú módosítását

5. A mindenkori magyar kormány tekintse kiemelt fontosságúnak az oktatás területét, és biztosítsa annak nemzetközi versenyképességéhez a szükséges támogatást.

A Corvinus Közéleti Körben folytatják az április 26-ai fórumon megkezdett párbeszédet, illetve platformként szolgálnának, ahol meg lehet vitatni az egyetemmel kapcsolatos ügyeket. A Corvinus Közéleti Kör célkitűzései: lehetőséget adni a hallgatóknak véleményük kifejtésére, erősíteni a transzparenciát a Corvinuson,

lehetőséget adni a vitákban való összhallgatói részvételre, a közéleti kérdések kiemelése a pletykák, álhírek és rémhírek szintjéről, fair lehetőséget adni mindenkinek a hozzászólásra, a vélemények pluralitásának biztosítása, hozzászólási lehetőség megadása mindenkinek, és az egyetemi élet problémáira való konszenzusos megoldási lehetőségek megtalálásnak elősegítése.

Az ország többi egyetemére is kiterjesztenék a párbeszédet, többek között ebből a célból jött létre a „Szabad ország, szabad egyetem” kezdeményezés, amely szakkollégiumok, egyetemi diákszervezetek és szerveződések összefogása a tanszabadság védelméért. ↗

IPAR 4.0 – TÖBB, MINT TECHNOLOGIA

BUJDOSÓ BEÁTA ZITA

A negyedik ipari forradalomról, és annak kihívásairól rendezett konferenciát a Mathias Corvinus Collegium. Az MCC Neighbourhood Dialogues névre keresztelt rendezvény immáron harmadik éve invitálta Budapestre a szomszédos országok diákjait, hogy megvitassák az éppen aktuális témákat. A nemzetközi konferencia első napján szakmai előadásokat hallhattak az érdeklődők, míg a második napon egy szimuláció keretében három bizottságban dolgozhattak, ahol a résztvevők különböző országokat és intézményeket képviseltek. Az előadásokat a szakma elismert képviselői tartották, mint például Dr. Charaf Hassan, a BME tanszékvezetője. A professzor az ipar 4.0-ról

tartott átfogó előadást, az ipari digitalizáció kihívásait ismertette, mindeközben arra is felhívta a figyelmet, hogy a vállalati kultúra és a munkatársak szerepe továbbra is ugyanolyan fontos kell, hogy legyen. Dömötör Ákos, az OptoForce ügyvezetője a robotok fejlesztési lehetőségeit ismertette: a cél az, hogy a kialakult munkaerőhiányt pótolják a mesterséges intelligenciával rendelkező robotokkal. Hozzátette, hogy míg a robotokat fejlesztik, a kezelőfelületüket egyszerűsíteni kell annak érdekében, hogy a technológia egyre több vállalat számára elérhető legyen, akár szakemberek nélkül. Az állami szerepvállalásról is volt szó: a magyar helyzetet

Vityi Péter, az IVSZ alelnöke, míg az osztrák álláspontot Christoph Diensthuber képviselte. Magyarországon az internetadó, majd az ezt követő tüntetések indították el az állami szintű párbeszédet az ipari digitalizációról. A kerekasztal-beszélgetés során az is felmerült, hogy a közeljövőben bekövetkező változások milyen hatással lesznek a munkaerőpiacra. Az utolsó előadást Tóth József, a Hepenix üzletfejlesztési igazgatója tartotta. Bemutatta a robotizáció fejlődését, valamint a futószalagos gyártás modernizálását, de a Big Data fontosságát és buktatóját is elmondta. A konferenciáról bővebben a corvinusonline.blog.hu oldalon olvashattok. ↗

Áprilisi számunkban pontatlanul számoltunk be a minneapolis Comis esettanulmány-versenyen szereplő közgázós csapat névsoráról. Az eseményen rendezett kreatív csapatépítő versenyt a Corvinus és a thaiföldi Mahidol Egyetem közös csapata nyerte, a csapatépítőn egyetemünk részéről Szkvorcsinszkaja Viktória, Fazekas Bence és Földi Gergő vett részt. A dolgok internete (Internet of Things) témájában rendezett eseménysorozatot a Corvinus Kraft Ilona, Szkvorcsinszkaja Viktória és Földi Gergő képviselte.

A hibáért elnézést kérünk! ↗

FELSŐOKTATÁSI TÖRVÉNYMÓDOSÍTÁS IDŐVONAL

Kolbenheyer Erik

CENTRAL
EUROPEAN
UNIVERSITY

március 28.

A kormány egy módosító javaslatot nyújt be a felsőoktatási törvény kapcsán. A reform közvetlenül befolyásolja több, külföldi diplomát nyújtó egyetem működését, köztük a Közép-európai Egyetemét is.

március 31.

Barabási Albert-László hálózatkutató a közösségi médiában hívja fel a figyelmet az CEU helyzetére, és kéri követői támogatását.

április 2.

Elsősorban szakmai érdekeltségűek és diákok menete a Fővám tértől, mérsékelt médiavisszhanggal.

április 6.

A Corvinusosok a CEU-ért Facebook-oldalon nyilvánosságra kerül a BCE szolidaritási petíciója, melyet több mint hatszáz egyetemi polgár ír alá.

április 9.

Körülbelül 70-80 ezer ember vonul az utcára, szélesedik a tüntetések támogatottsága, politizáló a közhangulat. Több egyetem - köztük a Színház és Filmművészeti Egyetem - hallgatói és oktatói együtt állnak ki a CEU mellett.

MEGSZÓLALT A PÉNZ

Bogatin Bence

Money Talks címmel szervezett nemzetközi konferenciát a Budapesti Corvinus Egyetem Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézete (MKI) május 4-én. Az esemény célja az volt, hogy rávilágítson a kommunikáció és a gazdaság fogalmi, jelenségi közötti, eddig jobbra rejtett összefüggésekre, és újszerű nézőpontokat kínáljon ezek együttes vizsgálatára, értelmezésére.

Két év telt el azóta, hogy a magyar egyetemek kommunikáció- és médiatudományt oktató tanszékei, valamint a Médiakutató Alapítvány közös állásfoglalást kényszerültek kiadni a kommunikációs alapképzés tervezett megszüntetésének ellenében. Ugyan ebben a közleményben azonban azt is elismerték az érintettek, hogy a szak reformra szorul: a képzés racionalizálásának a munkaerő-piaci hasznosíthatóságot kell zászlóra tűznie. A BCE MKI által szervezett Money Talks nevet viselő konferenciával a Corvinus kommunikációkutatói a lehető legdirektebb módon hozták közel a kommunikációkutatás területét a piacon nagyra értékelt gazdálkodás- és közgazdaságtudományhoz.

Az esemény megnyitóján Csicsmann László, a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar dékánja egyetemünk a Magyar Nemzeti Bankkal kötött stratégiai megállapodásra hívta fel a figyelmet, rámutatva arra, hogy az együttműködés nem áll meg a másik két kar határainál. Az MKI igazgatója, Aczél Petra a kommunikációkutatás a különböző tudományterületek között betöltött integrációs szerepét emelte ki.

A konferencia előadásai alaposan körbejárták a két tudományág kapcsolatrendszerét. A kutatók leástak a gazdaság és a kommunikáció etimológiai gyökereihez, látványos párhuzamokat vontak és összefüggéseket tártak fel a két fogalom szerkezeti és működési

modelljei között. Bemutatták, hogy a gazdálkodást meghatározza a kommunikáció, a kommunikáció pedig felfogható és leírható gazdaságként is. Ezt a kölcsönöséget empirikus kutatásokkal is alátámasztották: rávilágítottak az üzletemberek társadalmi felelősségére az újmédia által dominált kommunikáció világában; valamint egyúttal arra is, hogy az újságíróknak, de maguknak a nagy pénzintézeteknek a szerepe is létfonosságú a gazdasági összefüggések megvilágításában, értelmezésében és értékelésében. A prezentált tudásanyag újszerűségére és naprakészségére nem csak az MKI oktatóinak munkája jelentett garanciát: a konferencia színvonalát olyan világhírű meghívott előadók is emelték, mint Kövecses Zoltán (ELTE), Raymond W. Gibbs, Jr. (University of California) és Mari Lee Mifsud (University of Richmond).

Az előadások, és az azokat követő rövid vitablokkok ugyan rámutattak ennek a közeledési próbálkozásnak a nehézségeire és adott esetben végső korlátaira is, a Money Talks azonban ezzel együtt is határozottan bebizonyította, hogy a kommunikációkutatás más tudományágak számára is nélkülözhetetlen, egyre bővülő és fejlődő eszköztárat biztosít.

TAROLT A CORVINUS AZ OTDK-N

Az egyetem profiljához hűen a corvinusosok a XXXIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Közgazdaságtudományi Szekciójában, valamint a Társadalomtudományi Szekciójában zsebelték be a díjakat.

A Közgazdaságtudományi Szekciónak a győri Széchenyi István Egyetem adott otthont 2017. április 6-8. között. Egyetemünk hallgatói 10 első, 19 második, 7 harmadik helyezést, emellett 10 különdíjat nyertek. Így a 159-ből 46-ot megszerezve a Corvinus szerepelt a legeredményesebben az intézmények közül.

A Társadalomtudományi Szekciójában, melyet az Eötvös Loránd Tudományegyetemen április 11-13. között bonyolítottak le, egyetemünk hallgatói összesen 15 helyezést értek el. A Kar hallgatói összesen 4 első helyezést, 1 második helyet, 5 harmadik helyezést és 5 különdíjat értek el, közöttük a Pro Scientia Társaság különdíját is. A szekciójában Intézményi összehasonlításban a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatói érték el a legtöbb helyezést ebben a szekciójában.

Gratulálunk hallgatóinknak és felkészítő tanárainknak!

április 10.

Noam Chomsky nyelvész és az akadémiai világ több jeles szereplője nyílt levélben kéri Áder János köztársasági elnököt, hogy ne írja alá a törvénymódosításról szóló javaslatot, ő ennek ellenére még aznap aláírja.

április 11.

Az aláírást követő spontán tüntetésen egy társával együtt őrizetbe veszik a krétakörös Gulyás Márton aktivistát, miután tiltakozása jeléül narancssárga festékkel önti le a Sándor-palota épületét.

április 12.

Élőkép a civil szervezetekért a Hősök téréen. Párhuzamosan több tüntetés városszerte, végül a Kossuth téri tömeg csatlakozik az Oktogont lezárókhoz, főként fiatalok vannak az utcán, blokádnál 4-6-os villamos vonala, hajnalig maradnak.

április 14.

Szimpátiatüntetés Gulyás Mártonért a Budapesti Nyomozó Ügyészség épülete előtt. Juhász Péter, az Együtt elnöke legális keretek között tojással dobálja meg az ügyészség kapuját.

április 29.

Az állandósuló demonstrációkat követően és az Európai Néppárt nyomására Orbán Viktor miniszterelnök kijelenti, hogy hajlandó átgondolni a CEU ügyét.

Az idővonal Szűcs Krisztina Paralell Reality adatvizualizációs projektje segítségével készült.

MUNAPEST-TEL A VILÁG TETEJÉN

A MUNAPEST egy profi szervezeti modellel működő közösség, az International Diplomatic Student Association (IDSA) évente ismétlődő nemzetközi projektje.

Az IDSA tagjaiból kiemelkedő szervezői csapat egész évben egy olyan konferencia magas színvonalának elérésén dolgozik, amelyre idén is több mint száz fiatal érkezett a világ országaiból. Amellett, hogy jól érzed magad a szociális eseményeken és rengeteg új és talpraesett embert megismeresz,

a hangsúly a szakmai tevékenységen van, ami a MUNAPEST alatt napközben zajlik. De mit is csinálunk reggel kilenctől este hatig ilyen töretlen lelkesedéssel? Az ENSZ tagállamait képviselő delegáltak bőrébe bújva a megannyi megoldatlannak tűnő krízishelyzet megszüntetésén munkálkodunk. A szimuláció idén tíz különböző bizottságból épült fel, melyek egymással szimbiózisban dolgozták fel az amerikai kontinens aktuális kérdéseit, válságait. Eközben a Sajtó – egy a tíz bizottság közül – mindenhol a legszenzációsabb híreket hajszolva tájékoztatott a krízishelyzetekről, amelyek főként a latin-amerikai régióban ütötték fel a fejüket. Mindezen fordulatokat és tudósításokat a delegáltak a MUNAPEST weboldalán illetve Twitteren tudták nyomon követni.

A modellezés olyan jól működik, hogy – amellet, hogy gyakorlatilag egy valós szimulációs játék, amelyen mindenki jól érzi magát – a professzionális légkör, a szervezetség, a procedurák, amelyek meghatározzák minden egyes megszólalásod kezdetét és végét, lehetetlenné teszik, hogy ne higgy az illúzióknak, miszerint ténylegesen országok képviselői vagytok az ENSZ-ben vagy más nemzetközi szervezetben, és ezekkel a tevékenységekkel jobba teszik a világot. Amellett, hogy mindannyian a lehető legjobb döntést szeretnénk meghozni a saját érdekeink figyelembe vétele mellett, ez egy versenyhelyzet. A tapasztalt, az MUN világában jártas résztvevőktől lehet a legtöbbet tanulni, ők alakítják az események főáramát. Ha beszélni lehet, ők mondanak valamit, ha szünet van, ők meszterkednek valamiben, információt gyűjtenek és kapcsolatokat építenek, így megteremtve a támogatást a terveikhez. Azonban nem elég, ha van egy jó ötleted, és találsz támogatókat, akik hasznos információval is ellátnak. Azt el kell adnod a bizottság tagjainak, meg kell győznöd őket, hogy hiteles vagy, és hogy jók

a szándékaid; csakis így tudod rávetetni őket arra a felismerésre, hogy a javaslataid mindenképp támogatniuk kell. Figyelmet és jelenlétet igényel, hogy az általad képviselt ország politikájának és karakterének megfelelő irányokat támogass. Ha ez nem okoz nehézséget, könnyű elmélyíteni a kapcsolatot a megfelelő országok képviselőivel. Amennyiben igen, egyet se felej: bármely MUN – de a MUNAPEST leginkább – egy kitűnő fejlődési és tanulási lehetőség!

Esténként a társasági eseményeken próbálunk visszabújni a saját bőrünkbe, de az összetartozás érzése

és a napközben történtek velünk maradnak, így két szinten ismerjük meg a többi résztvevőt. ENSZ-delegáltként, aki a fenntarthatóságon és az igazságosságon dolgozik, és hozzá hasonló fiatalokként, aki habár napközben a vállalára veszi a világ súlyát, a este mégis ugyanolyan ember, mint mi mindannyian. Amikor ez a hét véget ér, minden visszatér a megszokott kerékvágásba. Azonban ahogy a Gellért-hegy tetejéről szemléléd Budapest fényeit, pezsgővel a kezében, kétszáz ambiciózus és tehetséges fiatalal körülvéve, valóban a világ tetején érezheted magad – ha csak egy rövid időre is. ✍

NEWVISION OUR FUTURE IS BUILT TOGETHER

A NewVision egy vállalkozó szellemű fiatalok által alapított hallgatói szervezet, melyet 2017 tavaszán akkreditált a Budapesti Corvinus Egyetem.

Nyitőelőadásuk nagy érdeklődésnek örvendett, vendégük, a Magyar Marketing Szövetség elnökségi tagja, Varga István beszélt a jövő marketingtrendjeiről, különösképpen arról, hogy ezen eszközök segítségével hogyan érhető el legkönnyebben a Z generáció, illetve hogyan használhatjuk ezeket a vállalkozásokban.

A szervezet sokszínűsége az egyetemek közötti átjárhatóságban rejlik, tagjai között tudhat ELTE-s, BGE-s és corvinusos hallgatókat is.

A NewVision három fő pillérré épül: Self-education; Nyílt előadások alkalmával, az életben és karrierben is sikeres előadókat hívnak, ahol az előadók megosztják a hallgatósággal pályájuk buktatóit, a kudarcok átívelésének történetét, mely sokaknak adhat motivációt, inspirációt ahhoz, hogy merjenek belevágni saját ötleteik megvalósításába. A workshopok keretein belül a tagoknak alkalmuk nyílik témák önálló bemutatására pl. motivációs műhelymunkák. Career guidance; fontos feladatuknak tekintik a tehetséges diákok felkarolását és támogatását, hogy a lehető legmagasabb szinten tudják kihasználni lehetőségeiket és tudásukat.

Student voluntary; a hallgatókkal karöltve segítenek a rászorulókon, karitatív programok alkalmával óvodákat, árvaházakat renoválnak. ✍

AMIGOS A GYEREKEKÉRT

Az Amigos a gyerekekért egy egyetemistákból álló csapat, akik súlyosan beteg gyerekeknek segítenek, és motiválják őket a gyógyulásra azáltal, hogy bejárnak hozzájuk a kórházba, beszélgetnek, játszanak és nyelvet tanulnak velük. Az ötlet Fábíán Sárától, a Corvinus egyetem hallgatójától származik, akinek kilencévesen egy teljes évet kórházban kellett töltenie, és emiatt fontossá vált számára, hogy átadhassa hasonló helyzetben lévőeknek azt a motivációt, ami neki segített meggyógyulni. Az ötlet 2015 tavaszára öltött testet, amikor tizenegyen felváltva kezdtek el járni a Tűzoltó utcai gyermekklinikára, ahol tanultak, játszottak, barátkoztak a gyerekekkel. Innen jön a név

is, ugyanis az Amigos barátokat jelent, mért a kórházban szükségük van egy összekötő kapocsra a külvilággal, mivel az osztálytársaik csak ritkán tudnak bejárni, viszont az Amigókkal barátként tudnak beszélgetni. Ezek a kapcsolatok a kórház falain kívül is működnek. Az Amigók már egyetemre járnak, és ezzel is motiválják a gyerekeket, hogy majd ők is nagylányok és nagyfiúk lesznek. 2017 tavaszára már ötvenkét Amigo látogatja őket hétről hétre, napról napra a Tűzoltó utcai gyermekklinikán kívül már a Szent László Kórházban és az I. számú gyermekklinikán is. A corvinusonline.blog.hu oldalon olvasható egy átlagos, de mégis különleges látogatás története Illy Eszter Amigótól. ✍

A MARKMYPROFESSOR HALLGATÓI ÉRTÉKELÉSEINEK VIZSGÁLATA

Szczuka Borbála

Kajkó Fruzsina 2016-ban szerezte meg szociológia alapszakos diplomáját a Budapesti Corvinus Egyetemen, ebben az évben írta TDK dolgozatát, melyet a 2017-es OTDK-n mutatott be. A versenyen a II. helyezést érte el szekciójában kutatásával, melyben a Markmyprofessor.com weboldaltól összegyűjtött, hallgatók általi tanári értékeléseket vizsgálta abból a szempontból, hogy az oktató neme, életkora és külső tulajdonságai (vonzósága) mennyiben befolyásolja a kapott értékeléseket. Eredményei alapján minél idősebb az oktató, annál rosszabb értékelésekre számíthat, mely erőteljesen összefügg a vonzóság változóival is. Az oktatók neme azonban nem volt szignifikáns hatással a pontszámokra.

Mit gondolsz, az OTDK-n induló hallgatóknak mit jelent ez a szereplés?

Mindenki más célból TDK-zik, majd OTDK-zik. A szekció, ahol én adtam elő, nagyon vegyes volt: volt védőnő, jogász, közigazgatást tanuló hallgató is. Teljesen mást jelenthet egy szociológusnak helyezést elérni a szociológia szekcióban, mint mondjuk különdíjat nyerni egy más tudományt hallgatónak. Én egy nagy olvasztótégelynek éltem meg az OTDK-t, ahol nagyon sokan nagyon sok mindent, egészen különböző módszerekkel vizsgáltak.

Máshol is prezentáltad kutatásod eredményeit?

A kutatásomnak viszonylag „hosszú” története van. Először egy szakkollégiumi kurzus beszámolójaként született meg, ott a kurzuson az oktató az én munkámat jelölte legjobb beszámolóknak, így előadtam azt a SZISZ téli táborában is, majd TDK, szakdolgozat és végül OTDK lett belőle. Így, ha jól számolom, éles helyzetben ötször adtam elő, kisebb-nagyobb közönségnek.

A szakmai közönségnek jobb előadni vagy a mindenre nyitott "laikusoknak"?

Mindkettő érdekes. Egész máshogy reagálnak rá, másokat kérdeznek, más hibákat találnak. Szakmai fejlődés szempontjából nyilván a szakmai közönség érdekesebb, bár ez is nagyon függ az emberektől, akik ott vannak, de fontos, hogy azt, amivel foglalkozunk, bármilyen laikusnak is el tudjuk magyarázni, amit ugyanúgy tanulni kell, mint az akadémiai, szakmai előadásmódot.

A többfordulós versenyben előbukkanó kritikákat figyelembe véve van, amit ma már másképp csinálnál, ha újrakezdenéd?

Sok építő kritikát, nagyon jó ötletet kaptam a folyamat során, amiket mindig próbáltam felhasználni. Szerintem így volt szép íve a történetnek, nem biztos, hogy motivált volna a továbbvitele, ha rögtön tökéletes lett volna (persze most sem az). Ha valamit mindenképp máshogy kellene csinálnom, akkor mindig 1-2 nappal előbb kezdtem volna el írni, 1-2 órával többet aludtam volna az előadás előtt, és talán még 1-2-szer átolvasom, mielőtt leadom a dolgozatokat.

Kutatásod eredményei hogyan tudnának hasznosulni az oktatói értékelő rendszerekben?

Ez egy nehéz, de elég releváns kérdés. Magyarországon ennek akkor lesz igazán létjogosultsága, ha még komolyabban fogják venni az egyetemeken az oktatókra érkező hallgatói értékeléseket. Én már azt is komoly lépésnek érzem, hogyha tudatosul az emberekből, hogy vannak szisztematikus torzítások az értékelési rendszerekben, ha pedig valaki ennek fényében tekint a számokra legközelebb, akkor már sok mindent elértünk.

„AMIKOR ANYUKÁDBÓL EGY SÍRÓS BÁLNA LESZ” NEMI SZTEREOTÍPIÁK A MAGYAR KÉPES MESEKÖNYVEKBEN ÉS MESEREGÉNYEKBEN

Szczuka Borbála

Pálóczi Bence, a Budapesti Corvinus Egyetem harmadéves szociológus hallgatója a 2017-es OTDK-n első helyezést ért el szekciójában kutatásával, melyben azt vizsgálta, hogyan kerülnek bemutatásra a férfi és női szereplők, illetve a nemek közötti viszonyok a mesekönyvek történeteiben, illusztrációiban. Eredményei alapján a különböző nemekhez bizonyos meghatározó, sztereotíp jelzők és ábrázolásmódok kapcsolódnak, a férfi szereplők felülreprezentáltak és a mesekönyvek szerzőinek és az illusztrátoroknak a neme hatással van a megjelenő sztereotípiákra.

Mit jelent az OTDK szereplés a kutatóvá váláshoz (már ha ez a cél)? A kutatás és annak előadása kifejtett valami katalizátorszerepet nálad?

Úgy gondolom, hogy az OTDK szereplés az egyik leglényegesebb dolog, amit BA és MA éveim alatt megtehet egy hallgató annak érdekében, hogy később jó kutató lehessen belőle. Sok jelenleg aktív kutató tanáromtól hallottam, hogy ők is részt vettek OTDK-n, és az ott elért eredményeket még mindig büszkén emlegetik, pedig azóta doktori fokozatot szereztek és számos publikáció van mögöttük. Ez is mutatja, hogy mekkora súlya van a magyar tudományos életben ennek. Épp ezért pont fordítva, a kutatóvá válás gondolata és vágya volt a katalizátor, úgy érzem, fontos állomása a TDK szereplés ennek az útnak.

Hol volt a nagyobb izgalom: a TDK-n, az OTDK-n vagy TED Youth színpadán? A szakmai közönségnek jobb előadni, vagy a mindenre nyitott "dílettánsoknak"?

A TED-en jobban izgultam, hiszen a TDK elsősorban inkább a tudásvágy miatt volt fontos, amiatt, hogy minél többet tanuljak és megtapasztaljam, milyen egy nagyobb lélegzetvételű kutatást A-tól Z-ig végigcsinálni.

Ezen a folyamaton egy nagyon támogató környezet segített végig a Corvinus Szociológia intézetben belül, Dr. Nagy Beáta konzulensem által. A TDK első helyezése után jött időrendben a TED, ahol előben 600, képernyőkön pedig még néhány tízezer embernek tartottam előadást egy teljesen más környezetben. Itt már nem tanulni voltam, hanem a saját gondolataimat megosztani az emberekkel, a kutatási eredményeimre támaszkodva. A 600 ember fizetett azért, hogy minket, az előadókat meghallgassanak és értékes gondolatokkal távozzanak, ezért nagyobb volt a nyomás. A TDK-n, mint említettem, tanulni akartam elsősorban és tudtam, hogy minden bíráló segít majd a későbbi munkámat. A Ted-en nagyon sokat tanultam felkészítőimtől arról, hogyan kell jól előadni, ezért az OTDK előadásom alkalmával már sokkal nyugodtabban tudtam prezentálni a kutatásomat, mint akár a TDK-n, hiába volt nagyobb a tét.

Szerinted melyiket fontosabb vizsgálni: a mesekönyvekben megjelenő nemi sztereotípiákat, vagy az egész irodalmat?

Mind a kettő nagyon fontos. Én azért vizsgáltam a mesekönyveket, mert a nemi sztereotípiákat már a gyermekek születésétől megtanítjuk nekik, ezekkel a sztereotípiákkal találkozunk legelőször életünkben, így ezek lesznek a legerősebbek. De a későbbiekben, az általános- és középiskolában is alig lehet találkozni női írókkal vagy főhősökkel a kötelező olvasmányokban, sőt a kortárs irodalom alakulásában is sok szexista mozgatórugót lehet felfedezni, például azt, hogy a nők a lírában kapnak nagyobb szerepet, mert az kevésbé kelendő válfaja az irodalomnak. Vagy éppen az, hogy a gyerekkönyveket néhány évvel ezelőtt még leginkább nők írták, de amint az eladások megugrottak és divat lett újra vásárolni, számos férfi író lépett be a gyerekkönyvpiacra.

Közreműködő partnerünk a Corvinus Kioszk, a Budapesti Corvinus Egyetem tudományos hírlevele.

IMPRESSZUM

Közgazdász

a Budapesti Corvinus Egyetem hivatalos lapja

megjelenik szorgalmi időszakban havonta 2500 példányban

Főszerkesztő Sándor Krisztián | Tördelőszerkesztés Csorba Dóra | Olvasószerkesztés Csejtei Dóra | Horváth Zsófia | Hulzebos Dorina | Popovics Lili | Fotó Bekker Balázs | Martinek Ádám | Mézes Ábel | Ressler Kinga | Címlapkép Martinek Ádám | Rovatvezetők Bekker Balázs | Bogatin Bence | Kemény Gabriella | Menyhért Dorka | Mikus Áron | Murger Szilvia | Oberfrank Balázs | Munkatársak Almási Fanni | Bauer Emese | Bujdosó Beáta Zita | Hencz Tamara | Illés Gergő | Kolbenheyer Erik | Málits Tamás | Palotás Zsuzsanna | Szalai Réka | Szobonya Katalin | Toma Franciska | Corvinus Hallgatói Média Központ | Közgazdász szerkesztőség 1093 Budapest, Fővám tér 8., E27 | E-mail: info@corvinusmedia.hu | Kiadja a Budapesti Corvinus Egyetem rektora és a BCE HÖK elnöke | Tervezőszerkesztés AndYou Media Hungary Kft. Ügyvezetők: Hajas Ádám, Somlyai László | Nyomtatja a Topbalaton Kft. ISSN: 0230-7529

PÉNZ, PÉNZ, PÉNZ – DE MI IS AZ?

Hencz Tamara

Sok tanulnivalója van egy középiskolásnak, mielőtt leérettségizik. Az egyetem megkezdése vagy munkahely keresése előtt nyitnia kell egy bankszámlát, de erre senki és semmi nem készíti fel. Nem tudja, mire kell figyelnie, ha hitelt akar felvenni. Sőt, nem is akar soha, semmilyen körülmények között hitelt felvenni. A Fialat Autonóm Közgazdászok Társasága Szakkollégium (FAKT) alelnökével, Nagy Benjáminnal beszélgettünk a középiskolások pénzügyi tudatosságáról.

Hogyan jellemeznéd a FAKT-ot?

Szakkollégiumként törekszünk a szakmai kiemelkedésre, fejlődési lehetőségek biztosítására a tagok számára. Főleg K- és G-karos hallgatóknak megfelelő kurzusokat biztosítunk. A társadalmi felelősség keretein belül kimondott küldetésünk az, hogy ne csak globálisan versenyképes tudással rendelkező közgazdászokat neveljünk, hanem olyan értelmiségi, felelős vezetőket, akik társadalmi problémákkal is foglalkoznak, érzékenyek rájuk, tudnak reagálni, és amellett, hogy nyilván a saját cégüket is figyelembe veszik, a környezetük jólétét is tudják növelni.

A társadalmi érzékenységre mennyire egyeztethető össze a közgazdászlatásmóddal?

Szerintem abszolút összeegyeztethető. Nyilván el kell választani, hogy valaki inkább vállalati vagy klasszikus economics-fókuszú közgazdásznak tanul, de láthatjuk azt is, hogy már kimondott trend, hogy a vállalatok részéről megjelennek társadalmi felelősségvállalási projektek, és ezekben mindig keresik az egyetemek, diákszervezetek, szakkollégiumok támogatását. Aki pedig inkább makroközgazdász tantárgyakat tanul, afelé szerintem alapvető követelmény az, hogy tudjon úgy döntést előkészíteni, döntést hozni, mérlegelni, hogy mindenkinek a szempontját figyelembe vegye.

Szerinted lehetséges olyan gazdasági döntést hozni, amely a társadalom összes csoportjára előnyös hatással van?

Nagyon nehéz megmondani, mert klasszikus GDP-probléma, hogy nem is tudjuk mérni, mi az, ami mindenkinek jó, nem tudjuk számszerűsíteni oly módon, hogy mindenkinek megfelelő legyen. Saját tapasztalataim, tanulmányaim alapján azt gondolom, hogy ez nagyon nehéz feladat, sokat kell gondolkodni, jól kell kommunikálni, de együttműködvé, egymással konzultálva szerintem elérhető mindig olyan megoldás, ami optimális és előnyös lehet mindenki számára. Van egy programotok, amelyek keretein

belül a középiskolások pénzügyi tudatosságát igyekeztek javítani...

Ez a FAKT-nak a társadalmi felelősségvállalási projektje, Egyetemisták a pénzügyi kultúráért név alatt fut. Jövő szeptemberben lesz hat éve, hogy elkezdtük. Az egész azzal indult, hogy mindig hangoztatjuk a társadalmi szerepvállalást, de nem jelent meg egészen addig olyan projekt, amely kimondottan ezzel foglalkozik. Gondolkoztunk, hogy miben is vagyunk mi igazán jók... Fiatalok vagyunk, értünk a pénzügyekhez, a közgazdaság-tudományhoz. Kellott találni egy olyan problémát, amelyre lehet

hogy min kell javítani, már csak az operatív megvalósítást kellett kitalálni. Azóta azt folytatjuk, amit akkor elkezdtünk: középiskolákban 11-12. osztályos diákoknak tartunk előadásokat. Az érettségi és a nagybetűs életbe lépés előtt állnak, amikor már folyószámlát kell nyitniuk, pénzügyekkel, megtakarításokkal, hitelfelvétellel kell foglalkozniuk. Egy-egy 45 perces óra keretében nyújtunk olyan alapvető pénzügyi képzést, aminek nem az a célja, hogy közgazdászokat, vállalatvezetőket neveljünk, hanem hogy megismertessük őket azzal az alapvető tudással, ami ahhoz kell, hogy mint magánemberek, laikusok tudják kezelni a saját pénzügyeiket.

Negyvenöt perc elég erre?

Negyvenöt perc nem elég semmire. Arra elég, hogy megmutassuk, ez egy olyan dolog, amivel igenis foglalkozniuk kell, ami érinti

háromszáz diáknak tartunk órát összesen. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy ez egy interaktív foglalkozás legyen, ne egy klasszikus előadásjelleggel bírjon. Természetesen viszünk prezentációt, mikor olyan a hangulat, akkor inkább frontális osztálymunka van, de próbáljuk azt elérni, hogy beszélgetés legyen. Csomó dolgról hallottak, de szisztematikusan nem tudják elhelyezni a fejükben, hogy miről is szólnak, mire jók. Ebből a szempontból előnyös, ha inkább kisebb csoportos foglalkozás van, de volt már olyan alkalom is, amikor nagyelőadásra hívtak minket, százötven diákhhoz. Persze jó dolog, ha egyszerre ilyen sok embernek tudunk hasznos információkat átadni, de nyilván ez esetben kevésbé hatásos az üzenet közvetítése. Eddig közel háromezer diáknál voltunk, próbáltunk arra figyelni, hogy néha vidékre is eljussunk, megpróbáljuk lefedni

ezzel a képességekkel reflektálni. Nem sokat kellett keresgélni, akkor is és azóta is folyamatosan készülnek kutatások, felmérések, amelyek azt bizonyítják, hogy általánosságban a társadalom pénzügyi tudatossága elég alacsony. A magyar lakosság körében szerzett adatok pedig ebben a témában is eléggé negatívnak mondhatók. Mindig szoktam arra hivatkozni, hogy akkor hat éve jött ki egy tanulmány, amely szerint a válaszadók 50-60 százaléka venne fel személyi hitelt a Magyar Nemzeti Banktól (MNB), ami nyilvánvalóan jogi korlátok miatt nem lehetséges, és az MNB feladatkörével összeegyeztethetetlen. Ez is bizonyítja, mennyire fontos ilyenfajta dolgokkal foglalkoznunk, hogy a pénzügyi tudatosságot növeljük. Tehát megvolt a projektötlet,

ami szükséges ahhoz, hogy boldogulni tudjanak az életben. Arra elég az a negyvenöt perc, hogy megmutassuk nekik, ez nem olyan bonyolult feladat. Utána kell járni, kérdezni, olvasni kell, és akkor igenis el lehet igazodni. Nem kell azt hinni, hogy a hitelfelvétel borzasztó dolog, hogy a bankok gonoszak, és nem kell totálisan kívülállóként viselkedni és elzárkózni az egész pénzügyi rendszertől, a gazdaságtól, mivel mindannyian ebben élünk. Ez a rendszer alapvetően azért van, hogy jobbá tegye az életünket.

Hány középiskolába jut el ez a program?

Félévente körülbelül nyolc-tíz tanítást szervezünk különböző középiskolákban, mintegy

az egész országot. Nyilván ez nagyon nagy feladat egy kis projektnek, de úgy tapasztalom, hogy eredményesen zajlik évek óta.

Volt már olyan diák, akit a ti előadásotok ösztönzött, hogy a FAKT-ba jelentkezzen és részt vegyen a projektben?

Igen. Ez alapvetően nem egy marketing program, de mindig elmondjuk az órák végén a kapcsolatfelvétel módjait, és minden kérdést próbálunk megválaszolni, akár gazdasági, akár továbbtanulási témájú, vagy csak érdeklődés a szakkollégium iránt. Volt, aki azért jelentkezett hozzánk, mert korábban részt vett ilyen oktatáson, és most már ő is aktív szerepet vállal a szervezetünkben, mivel számára is nagy élmény volt, hogy ebben a témában segítettek neki.

MEGTAKARÍTÁSOK A BIZTOSABB JÖVŐÉRT

Szobonya Katalin ▸

Egyetemista korban, amikor a többség elkezd dolgozni és először kapja kézhez önálló keresetét, fontos átgondolni, hogy a jelenben milyen lépéseket tud tenni azért, hogy a jövőben könnyebb legyen az élete. A kiadások után sok esetben marad spórolt pénz – de mit tud kezdeni a megmaradt összeggel?

A klasszikus malacperselynél sokkal hatékonyabb megoldások léteznek. A megtakarítás formáját elsősorban az a jövőbeli esemény határozza meg, mely során nagy segítség lenne, ha nem egy összegben kellene fedezni az összes kiadást. Ezt nehéz előre megjósolni, de pont a bizonytalanság elkerülése érdekében érdemes befektetni pénzünket.

A lakásvásárlás például előbb vagy utóbb mindenki életében bekövetkezik, és nem valószínű, hogy mindenki zsebből ki tudja fizetni az új otthonért kért összeget. Ennek folyamatos, előleges finanszírozására jó alternatíva lehet a lakás-előtakarékoság, ami egy államilag támogatott lakásfinanszírozási forma.

Ez az alábbi módon működik: a kliensek számlanyitása után egy előre meghatározott megtakarítási

időszakon keresztül, havonta egy bizonyos összeget fizetnek a bankba a szerződésben foglaltak alapján. Ezekre rájön még a betéti kamat, valamint a havi befizetések 30 százalékaival egyenértékű állami támogatás, és így végeredményképp több pénzzel kerülhetnek ki a procedura végén, mint amennyit befektettek.

Bankonként eltérő lehetőségekkel találkozhatunk, viszont a sok opció közül biztosan mindenki meg tudja találni a számára legmegfelelőbbet, ebben az online kalkulátorok is nagy segítséget nyújtanak.

Bár a nyugdíjas évek még messze vannak, egyre többet találkozunk a problémával, miszerint a mi generációnk nyugdíjellátása nem fog működni a jelenlegi rendszer alapján. Ennek oka a társadalom

előregedése – a nyugdíjakat ugyanis az úgynevezett felosztó-kivonó elv alapján az éppen aktív munkavállalók és munkáltatók adójellegű járulékaiból finanszírozza az állam. De mit tehetünk, ha úgy gondoljuk, ez az ellátás nem elégíti ki időskorunkra vonatkozó elvárásainkat?

Ebben az esetben három lehetőség áll rendelkezésünkre: az önkéntes nyugdíjpénztár (ÖNY), a nyugdíj-előtakarékosági számla (NYESZ) vagy a nyugdíjbiztosítás. Mindháromra jellemző, hogy az állam évi 20 százalékos adókedvezményt nyújt rá. Valamint hasonló elven működik, mint a lakás-előtakarékoság: az ügyfél (vagy munkáltatója) önkéntesen, előre meghatározott időközönként egy adott összeget fizet be, mely az évek során kamatozik.

Érdemes alaposan tájékozódni, mert nem mindegy, melyiket választjuk – a végén kézhez kapott

összegek között milliós eltérések lehetnek. Több szakmai oldal is arra a következtetésre jutott, hogy a legnagyobb hozamot a NYESZ, a legalacsonyabbat pedig a nyugdíjbiztosítás választása során érhetünk el. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy ez a sorrend személyenként változhat, ezt alapos kalkuláció után lehet megállapítani.

Megemlítendő még, hogy ezek a megtakarítások a nyugdíjkorhatár betöltése után válnak elérhetővé. Ha valaki korábban szeretne a pénzhez hozzáférni, kedvezőtlen lehetőségekkel találhatja szembe magát. Akár az is előfordulhat, hogy kevesebbet kap vissza, mint amennyit befektetett. Léteznek még egyéb megtakarítási, befektetési lehetőségek is. Mivel nem lehet tudni, hogy mit rejt a jövő, érdemes akkor bebiztosítani magunkat, amikor éppen lehetőségünk adódik rá – de mindenképpen tájékozódjunk, mielőtt bárhová is fektetnénk pénzünket! ✍

ÉS TE TUDNÁL KAMATOT SZÁMÍTANI?

Palotás Zsuzsi ▸

Erre a kérdésre, bármilyen meglepő is, nem minden felnőtt ember tud igennel felelni. A Pénziránytű Alapítvány kutatásából kiténik, hogy a pénzügyi tudatosság egyre kevésbé központi érték a felnőttek körében. Minden negyedik család készít költségvetést, és a megkérdezetteknek csupán fele rendelkezik pénzügyi célokkal. A felmérést a 18-79 éves magyar lakosság körében mérték, ezerfős mintával.

A háztartások pénzügyi helyzetének mérésére viszonyítási alappá meghatározhatjuk a 260 ezer forint havi bruttó jövedelmet. Hazánkban a lakosság 81 százaléka gazdálkodik ennél kevesebb és 19 százalék ennél több pénzből. Megélhetési gondokkal szerencsére egyre kevesebben küszködnek, de az arányuk még így is 27 százalék. A takarékoskodást illetően kiténik az is, hogy a lakosság fele rendelkezik elegendő tartalékkal. És hogy mindez a többször következik? Hazánkban a tudatos és könnyelmű emberek aránya nagyjából kiegyenlített. Az előbbi csoportba tartoznak azok, akik például lakásvásárlásra vagy gyerektámogatásra költenek, illetve minél több pénzügyi termékkel vannak tisztában, és használják is őket (folyószámla, biztosítás, hitelkártya stb.). A tudatosságunk fontos

részét képezi az is, hogy mennyire gondolunk a nyugdíjas éveinkre.

A kutatásból egy elég alacsony, mindössze kilenc százalékos adat tűnik ki.

A tudatosság kialakítása sorozatos döntések végeredménye.

A válaszadók 64 százaléka másokkal együtt dönt pénzügyi kérdésekben, azonban csak a negyedik dönt úgy, hogy vezet költségvetést. Mindössze 41 százalék azok aránya, akik egy szolgáltatás igénybevétele előtt mérlegelik az ajánlatokat.

Ha az alapműveltség összetevői között sorrendet kellene állítanunk, akkor a pénzügyi ismeretek biztosan előkelő helyet foglalnának el. Az anyagi vonatkozások észrevétlenül hálózák be életünk minden területét, ezért érdemes

FOTÓ: RESSELY KINGA

ezt is mérni egy kutatás során. Egy nyolc kérdésből álló kérdőív eredményeiből levonható, hogy 64 százalék viszonylag magas pénzügyi intelligenciával rendelkezik. Legkevesebben a kamatszámítással és legtöbben az infláció hatásaival vannak tisztában. Általánosságban azt mondhatjuk, hogy a kérdések közül annál többet tudtak megválaszolni az emberek, minél nagyobb jövedelemmel rendelkeztek. Milyen változások történtek az öt évvel korábbi felméréshez képest? Hét százalékkal csökkent a költségvetést készítő háztartások aránya, viszont szerencsére a megélhetési gondokkal küszködőké is. Az ilyen problémák enyhítésére azonban már egyre kevesebben válaszolnak kiadáscsökkentéssel, inkább a számlák késői kifizetése, a vagyon-

tárgyak eladása és pluszmunkák vállalása a jellemző. És mi a helyzet a pénzügyi termékekkel? Fontos kiemelni, hogy csökkent a biztosítást kötők száma, viszont azoké emelkedett, akik összehasonlították a szolgáltatók termékeit igénybevétele előtt. Az ezt befolyásoló tényezők közül a három legkiemelkedőbb növekedés a szolgáltatótól származó tájékoztató anyagok, az internetes információk és baráti ajánlások területén történt. Összegzésként megállapítható, hogy a lakosság pénzköltéshez és befektetésekhez való tartós viszonyulásának tendenciája a felületes megfontolás felé tolódott el. Az alapvetően elkerülő végkicsengésű kutatás viszont arra ösztönözhet minket, hogy ellenkezőképp cselekedjünk. Ne csupán legyen féltett pénzünk, de tudjuk is, mire van! ✍

A NEMZETKÖZI HELYZET FOKOZÓDIK EZÜTTAL A TÁVOL-KELETEN

Szalai Réka

A világ figyelme egyre inkább a Koreai-félszigeten zajló események felé fordul, ahol az utóbbi hetekben jelentősen kiéleződött a feszültség.

A koreai nemzet megosztottsága olyan mementó a hidegháborúból, amely máig emlékezteti a világot az akkori logika működésére. Korea egészen a 20. század közepéig egy országgént működött, történelmükben az első királyság létrejötte az i.e. 12. századra tehető. Az ország neve az i.sz. 10. századi Korjo-királyság elnevezéséből ered. Az évszázadok alatt Korea sokszor küzdött a kínai befolyás ellen, majd az első kínai-japán háborút lezáró simonoszeki béke (1895) fordulópontot jelentett: az ország kiszabadult Kína befolyási övezetéből, ám japán fennhatóság alá került. A második világháború után kitört koreai háború (1950-1953) intézményesítette a megosztottságot, és innentől kezdve a sziget északi és déli fele ellentétes fejlődési utat járt

be. Míg Dél-Koreában demokrácia és fejlett piacgazdaság alakult ki, Észak-Koreában napjainkban is elnyomó diktátor uralkodik a nyomorban élő, megfélemlített nép felett. Óriási a két ország fejlettség-beli különbsége, szakértők szerint majdnem hétszer akkora, mint ami a két Németország között volt 1989-ben.

A Koreai-félsziget helyzete a hidegháború után sem változott, ennek részben az is az oka, hogy a térség országainak érdekében áll a status quo fenntartása. Kína számára Észak-Korea a geopolitikai pufferróna szerepét tölti be, egy erős, amerikai érdekszférába tartozó ország létrejötte nem állna érdekében. Japán számára sem

lenne előnyös, ha létrejönne egy erősebb gazdasági versenytárs, jóval fiatalabb korfával, mint az ő előregedő társadalmuk. Oroszország számára szintén a status quo kedvező, hiszen a Koreai-félsziget lekötő konkurense, az Egyesült Államok erőforrásait. Dél-Korea a menekültáradattól és az esetleges egyesítés hatalmas költségeitől tart, míg Észak-Korea számára az egyetlen szempont a rezsim biztonsága és túlélése.

Az Egyesült Államok térségbeli katonai jelenlétének célja a hatalmi egyensúly fenntartása, Észak-Korea rakétafejlesztési programja azonban fenyegetést jelent a biztonságra. A növekvő feszültséget jelzi, hogy egyre több az erődemonst-

ráció. Nemrégiben az észak-koreai hadsereg fennállásának 85. évfordulójára rendeztek hadgyakorlatot, ezzel valószínűleg az Egyesült Államoknak üzentek. Az amerikai elnök elismerte, hogy súlyos a helyzet, és akár fegyveres konfliktusra is sor kerülhet, ugyanakkor azt hangsúlyozta, hogy diplomáciai megoldást szeretne találni. Donald Trump arról beszélt, hogy ebben Phenjan egyetlen szövetségese, Peking is partner. Kína egyébként február óta már nem vásárol észak-koreai szén, és a hírek szerint az olajbehozatal felfüggesztését is fontolgatja. Ugyanakkor az is nyugtalanítja Kínát, hogy a térségben egyre nagyobb az Egyesült Államok katonai jelenléte, nemrégiben kezdődött meg egy rakéta-elhárító rendszer üzembe helyezése Dél-Koreában.

MAGYARORSZÁG TÁMOGATJA AZ IRÁNI ATOMOT

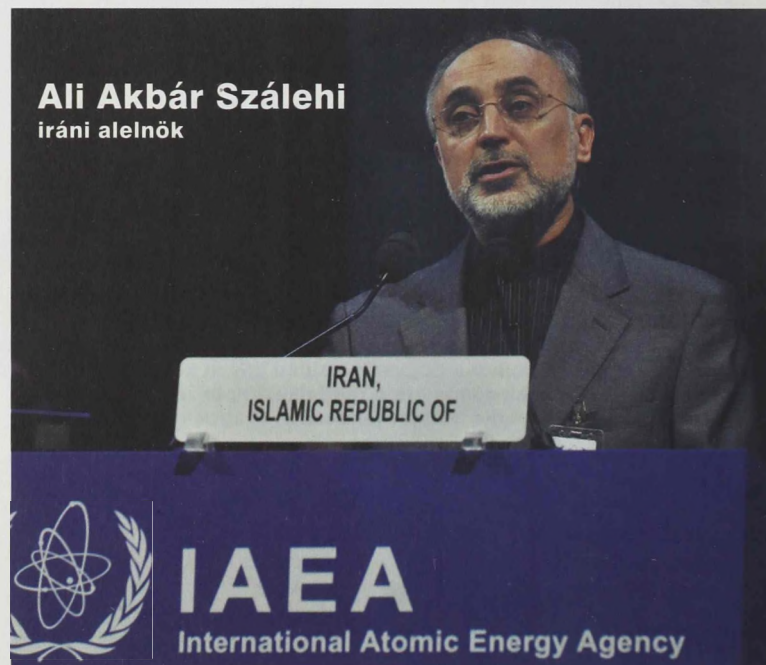
Illés Gergő

Az elmúlt időszakban felpörögtek a magyar-iráni gazdasági kapcsolatok: februárban több megállapodás is született a frissen megalakult Magyar-Iráni Gazdasági Bizottság ülésén, most pedig Semjén Zsolt utazott a perzsa államba, hogy nukleáris együttműködést kössön az Iráni Atomenergia Hivatallal. De mi is lehet ezzel pontosan a magyar kormány célja?

Semjén Zsolt Teheránban tárgyalt Ali Akbár Szálehi iráni alelnökkel, aki egyben az Iráni Atomenergia Hivatal vezetője is. A találkozáson számos téma napirendre került, a legérdekesebbnek azonban az Iszlám Köztársasággal kötött nukleáris együttműködés számított. Eszerint Magyarország 26,4 milliárd forintnyi hitellel támogatja majd a közös magyar-iráni projektek megvalósulását, melynek része az említett atomegyezmény is. Az egyezmény célja olyan kisebb, 25 megawattos teljesítményű atomerőművek közös fejlesztése, melyeket aztán később Afrika és Ázsia fejlődő országaiban értékesítenének. A két ország kapcsolatainak javítására közvetlenül az Irán elleni nemzetközi szankciók 2016. januári feloldása után nyílt meg a lehetőség, azelőtt a perzsa állam leginkább a nem éppen békés célokat szolgáló atomprogramjával és Izrael-ellenes retorikájával tudott a hírekbe kerülni. Az atomerőművek

Magyarországgal közös fejlesztése egyébként először Szálehi tavaly februári, azaz közvetlenül a szankciók feloldása utáni budapesti látogatásán merült fel. Bár az április 10-én kötött megállapodás nem kapott túl nagy médiavisszhangot, az LMP élesen kritizálta azt. Az ellenzéki párt szerint továbbra sem kizárt, hogy Irán atomfegyvert fejleszt, ráadásul a síita állam köztudottan a terrorizmus egyik fő támogatója. Ungár Péter, a párt elnökségi tagja szerint a közeljövőben várható, hogy Irán régi szövetségeseivel, Oroszországgal is nukleáris együttműködést köt, szerinte ezzel pedig Magyarország még inkább az eurázsiai nagyhatalom felé sodródik. Az iráni állam szerepe a nemzetközi terrorizmus támogatásában egyébként köztudott, hiszen az ország támogatja a számos ország által terrorista szervezetnek

Ali Akbár Szálehi
iráni alelnök

nyilvánított Hezbollah és Hamász félkatonai szervezeteket is. A szoros iráni-orosz kapcsolat sem különösen nagy újdonság: a perzsa állam politikailag és gazdaságilag is jó viszonyt ápol az oroszokkal, ezen felül pedig már számos atommegállapodást kötött a Roszatommal, és az együttműködés csak folytatódik. Az iráni elnök például moszkvai útján a békés célú nukleáris kooperáció fejlesztéséről szóló memorandum aláírásáról egyezett

meg Putyinnal. Azonban nem csak az atommegállapodással erősödnek a magyar-iráni kapcsolatok. Még februárban született egy egyezmény hatszáz darab Ikarus autóbussz az Iszlám Köztársaságba való szállításáról. A mostani találkozón pedig egy, a magyar felsőoktatást érintő újdonságról is döntés született, mely szerint egy ösztöndíjprogram keretében hamarosan száz iráni diák tanulhat magyar egyetemeken.

NAGY-BRITANNIA

ISMÉT ÚJ PARLAMENTET VÁLASZT

Málits Tamás (Nottingham) ▾

Hiába minden korábbi, ezzel ellentétes ígéret, a 2015-ös parlamenti választások és a tavalyi EU-tagságról szóló népszavazás után június 8-án újra az urnákhoz vonul az Egyesült Királyság lakossága.

Április 18-án délelőtt futótűzként terjedt végig a szigetországon a hír, hogy Theresa May miniszterelnök a Downing Street 10. szám alatt lévő rezidenciája előtt kíván a néphez szólni. A tájékoztatás ezen formáját csak komoly politikai, esetleg valamilyen védelmi-hadügyi bejelentésre szokta használni a mindenkor brit miniszterelnök. Végül a legtöbbit hallott találgatás bizonyult igaznak, a konzervatív kormányfő június 8-án új parlamenti választások kiírását kezdeményezte. Ezt másnap a westminsteri parlament szinte egyhangúlag meg is szavazta.

Theresa May 2016 júliusában vette át a tisztséget David Camerontól, aki a Brexit-népszavazás bukása után mondott le. A miniszterelnök-váltás után sokan támadták Mayt, hogy nincs mandátuma, senki nem szavazott rá, emiatt pedig új választásokat kellene kiírnia. Ő azonban eddig ellenállt, és szóvivője még márciusban is cáfolta, hogy napirenden lenne a kérdés.

Beszédében a miniszterelnök arra utalt, hogy a parlament megosztottsága hátráltathatja a Brexit-tárgyalásokat, emiatt nagyobb támogatásra van szüksége az Egyesült Királyság népétől, ez az oka annak, hogy eddigi nyilatkozatai ellenére kénytelen volt belátni az új választás szükségességét.

A miniszterelnök kritikusai szerint a voksolás kiírásának fő oka viszont a legnagyobb ellenzéki Munkáspárt és elnöke, Jeremy Corbyn népszerűtlensége.

Az április közepén nyilvánosságra hozott közvélemény-kutatások szerint a konzervatívok előnye valahol 15-20 százalékpont körül is lehet, így May meglátta a nagy esélyét annak, hogy még az EU-val való tárgyalások lényegi része előtt megsemmisítse a fő ellenzéki pártot, és nagyobb többséget szerezzen. Nem tűnik valószínűnek, hogy a Munkáspárt jelenlegi helyzetében komoly ellensúlyt szolgáltathatna

a kormánynak Brexit-ügyben, hiszen a kilépési folyamat megkezdéséről szóló törvénycsomag mögé is beálltak Corbynek.

Már a kampány első napjaiban bebizonyosodott, hogy egyértelműen az EU-ból való kilépés lesz a fő vitatéma. A kormánnyal merőben ellentétes álláspontot viszont csak a két évvel ezelőtti voksoláson alaposan meggyengült liberális demokráta, valamint a Skót Nemzeti Párt képvisel. Utóbbinak komoly ütőkártyát adna a kezébe egy újabb függetlenségi referendummal kapcsolatban, ha a 2015-öshöz hasonló

erős eredményt érnének el, bár May korábban kizárta egy új népszavazás lehetőségét a 2020-as évekig. A 2010 és 2015 között Cameronnal koalícióban kormányzó libdemek pedig újra megerősödhetnek, ha sikerül átcsábítaniuk a tavaly a bennmaradásra voksoló, a Brexitet elfogadni képtelen szavazók nagy részét. Azt a kilépést amúgy nem ellenző Munkáspárt is igéri, hogy May stratégiáján változtatva a szabadkereskedelmet helyeznék előtérbe.

Harcos és fordulatos kampányra van kilátás, bár a szakértők és a fogadóirodák egybehangzóan a jelenlegi miniszterelnök sima sikerére számítanak. ▸

Jeremy Corbyn
Munkáspárt

FOTÓ: RWENDLAND

Theresa May
Konzervatív Párt, miniszterelnök

FOTÓ: UK HOME OFFICE

AMERIKAI EGYETEMEK A VILÁGBAN

Bekker Balázs ▾

A CEU-ügy kapcsán mostanában rengeteget lehetett hallani a külföldi amerikai egyetemekről. A világ harmincegy országában, negyvenegy városban működnek jelenleg amerikai finanszírozású felsőoktatási intézmények, ezek közül Budapesten kettő, a Közép-európai Egyetem és a McDaniel College Budapest.

Amerika befolyása megkérdőjelezhetetlen ma a világban. Gazdaság terén az egyik legerősebb tényező, a jelenkor legnagyobb katonai hatalma, és a nemzetközi politikai hangja is elég erős. Az ország folyamatosan terjeszkedik a világban, amerikai cégek egyre több országban hoznak létre kihelyezett központokat, és nincs ez máshogy a felsőoktatásban sem. Amerika – ezt talán ki lehet így jeleníteni – az egyik legjobb és legerősebb felsőoktatási intézményhálózattal rendelkezik. Elég csak megnézni, hogy a világ huszonöt legjobb helyen rangsorolt egyeteméből tizenhét Amerikában található. A rangsoroknál maradva, szintén megmutatja az amerikai felsőoktatás erősségét, hogy azokban az országokban, ahol akár valamelyik amerikai egyetemmel szerződést kötve, akár satellite, azaz kihelyezett campusként működő

amerikai egyetem van, sok esetben igen előkelő helyet foglal el az intézmény az adott ország felsőoktatási rangsoraiban. Afganisztánban, Bulgáriában és Egyiptomban például az ország legjobb egyetemét, Libanonban egyenesen a két legjobbát adja Amerika, és Örményországban, Magyarországon, Irakban, Kirgizisztánban és az Arab Emírségekben is top10-es az intézmény. Utóbbi országban kettő is bekerült a legjobb tízbe. Jelenleg hatvanegy amerikai egyetem működik a világ különböző országaiban. Ezek nagy része rendelkezik amerikai akkreditációval, azaz kiadhat az Egyesült Államokban elfogadott diplomát. Ez az a tulajdonság, ami miatt a CEU jelenleg bajban van az új magyar szabályozásnak köszönhetően. A Central European University

esete, azaz hogy konkrét amerikai intézmény működtetése nélkül folytat felsőoktatási képzést egy külföldi országban, nem egyedi, a hatvanegy egyetemből többen is ez a helyzet.

Láthatjuk, hogy Amerika törekszik a minőségi oktatás exportálására, és úgy látszik, erre igény is van a világban. Persze nem mindenhol, de a CEU-ügy kapcsán egy dolgot fontos hangsúlyozni: amint felmerült a lehetősége, hogy a Közép-európai Egyetem elköltözik Budapestről, egyből több város képviselője is nyilatkozatot adott ki, mely szerint üdvözölték volna, ha az intézmény az ő városukban talál új otthonra. Maria Vassilakou bécsi főpolgármester is invitálta a hányattartott sorsú egyetemet, valamint prágai és pozsonyi illetékesek is adtak ki nyilatkozatot.

Utóbbi kettő azért is érdekes, mert anno a kilencvenes években először Pozsonyban szerették volna létrehozni a CEU-t, de itt az akkori nacionalista és részben antiszemita légkör nem látta szívesen Soros Györgyöt, így végül Prágában kezdte meg a működését az egyetem, ahonnan aztán politikai és pénzügyi ellentétek miatt távozni kényszerült. Így került az intézmény hazánk fővárosába, ahol 2017-ig zavartalanul működött. Amennyiben a CEU távozni kényszerül az országból, egy amerikai egyetem marad fővárosunkban, a McDaniel College Budapest. Az ő pozíciójuk azonban elég biztosnak látszik, hiszen ez volt az egyetlen intézmény, melynél a hatóságok az új törvények értelmében előírt ellenőrzések során mindent rendben találtak. ▸

FOTÓ: RESSELY KINGA

A TÖMEGTERMELÉSEN KERESZTÜL IS KÖZVETÍTJÜK A KULTÚRÁT

INTERJÚ TRAUTMANN LÁSZLÓVAL

Mikus Áron ▸

A politika, a gazdaság és a tudomány kapcsolatáról, a kultúráról és az egyetemek szerepéről kérdeztük Trautmann Lászlót, egyetemünk docensét. Részlet.

Természetesen van vita a szakmán belül, de jelenleg a közgazdászok körében konszenzusnak tűnik, hogy az államot építeni kell. Ez ellentmond a korábbi megközelítésnek, ahol szembeállították a piacot az állammal, és az volt az álláspont, hogy az önszabályozó piac elegendő a gazdaság működtetéséhez. Ma az a domináns szemlélet, hogy az állam és a piac között összhangot kell találni, és az állam a piacra eszközként tekint. Az állam építése, megteremtése mindig tudományos kérdés volt, és mindig az is lesz. Ezt elválasztanám a pártpolitikai összefüggésektől, arról van szó, hogy az állam fennmaradásához szükség van hosszú távú tudományos törvényekre, amik betartására és betartatására kell intézményeket keresni.

Mit értünk tudományos törvények alatt?

Azokat a törvényeket, amik vas szűkszerűséggel érvényesülnek. Ez az idealizmus kérdésköréhez is tartozik, de kétségtelen, hogy a szakmában van egy olyan elmozdulás, hogy azok a törvények, amelyek fennmaradása a kultúránk védelmét jelenti, amelyek a civilizációknak fennmaradásához járulnak hozzá – hogy nagy szavakat használjak –, azok bölcséleti, tudományos törvények. József Attila írta: „vers írássék, különben meggörcsölne a világ gyémánttengelye”, és a tudományos törvény egy ilyen gyémánttengely, amihez alkalmazkodni kell, aminek a belátása a fennmaradásnak feltétele. Mondhatnánk azt is, hogy a tízparancsolat egy ilyen jellegű tudományos törvény, de nem az a tudomány, hogy van tíz parancsolat, hanem az, hogy hogyan alkalmazzuk azt a tíz parancsolatot.

Ezek szerint nem a törvény megalkotása, hanem annak a betartatása lesz a tudomány feladata.

Így van. A tudomány ott kezdődik, amikor ezeket az erkölcsi törvényeket racionálisan alkalmazzuk, mert a tudomány sajátossága a racionális érvelés, amely mindenki számára követhetővé teszi azt. Itt hadd mondjak megint egy mondatot: ma már nem az a vita tárgya, hogy vannak-e értékek, vagy nincsenek, hogy van-e állam,

vagy nincs állam, hanem az, hogy hogyan tartsuk fenn az államot. A racionalitás itt kezdődik, hogy hogyan tartsuk fenn a kultúránkat, mi az, ami a kultúra fenntartásához tartozik.

Mit tekintünk kultúrának?

A kultúra fogalmának szintén újradefiniálása zajlik az elmúlt húsz-huszonöt évhez képest. Eddig a szokások irányából közelítettünk, és azt mondtuk, hogy minden lehet kultúra, ami a szokásaink része. Ezzel szemben ma inkább azt fogalmazhatjuk meg, hogy a kultúra az, ami az értékrend alkalmazásából következik. Ez azért érdekes, mert az elmúlt három évtized narratíváját az határozta meg, hogy van tömegkultúra és magas kultúra, amelyek között hatalmas a szakadék, és nincs átjárás. Ma úgy gondoljuk, hogy a fejlődés azt jelenti, hogy a tömegtermelésen keresztül hogyan közvetítjük a kultúrát. A termékekkel, szolgáltatásokkal hogyan segítjük állampolgárainkat abban, hogy elsajátítsák az alapvető értékeket, jó állampolgárok legyenek, a jogszabályokhoz alkalmazkodjanak stb. Ez az, ami az áthidalását jelentené a korábbi rossz dichotómiának, ami elitben és tömegben gondolkodott. Én ezt rendelném inkább a magas kultúra fogalmához.

Közgazdaságtani alapszabály, hogy semmit nem lehet lenézni. Az amerikai populáris között is vannak olyanok, amelyek ezt segítik, de például a magyar Mindenki című rövidfilm gyönyörűen alátámasztja azt, hogy egy közösséget kell tudnunk létrehozni. Ebben a folyamatban való részvételt az egyetemektől is egyre többen elvárják, mert ez utóbbiak feladata is, hogy ne legyen félelem a kultúrával, a kulturális termékekkel szemben.

Ki határozza meg, hogy mit tekintünk magas kultúrának, hogy melyek azok az értékek, amelyeket a pop kultúra és a gazdaság eszközeivel terjesztünk?

Ez a folyamat másik fele, hogy hogyan határozzuk meg, mit kell terjeszteni. Azzal kezdtem az

érvelésem, hogy vannak alapvető, globális értékek, és ezek alkalmazását jelenti a kultúra, továbbá az alkalmazási folyamat a tudomány része. Az, hogy hogyan határozódik meg, mit kell termelni, tudományos kérdéssé is válik e tekintetben. Az egyetemek szerepe itt újra előkerül, mert jelenleg a tudás és a tanuláson alapuló társadalom van napirenden. Joseph Stiglitznek és Bruce Greenwaldnak most jelent meg könyve magyarul, A tanuló társadalom létrehozása - A növekedés, a fejlődés és a társadalmi haladás kérdéseinek új megközelítése címmel, ami a tanulás mechanizmusát foglalja össze. Ez a társadalmi-gazdasági struktúra az, ami össze tudja kapcsolni a legkisebb gazdálkodót is a tudományos folyamatokkal. Ennek az intézményrendszer alakul ki napjainkban. Tehát nem egyszerűen arról van szó, hogy a piac és az állam összekapcsolódik, hanem hogy úgy kapcsolódik össze a tág értelemben vett állam, a gazdaságpolitikai intézményrendszer, és úgy használja a piacot, hogy az a tanulást segítse. Ez az ugrópont a korábbi időszakhoz képest. Ez jelentheti az egyetemek megváltozó szerepét, a lifelong learninget, a konferenciákat, a Facebook-ot, a közös gondolkodást. Rengeteg olyan elem van, ami ezt a folyamatot segíti. Ezek közül egy olyan, ami az elmúlt harminc év közgazdaságtani gondolkodásával szemben radikális változást eredményez. A korábbi liberális gondolkodók a piacot egy horizontális viszonyként képzelték el. Ennek az időszaknak volt meghatározó ideológusa Friedrich Hayek, aki szintén foglalkozott a tanulás folyamatával, és szerinte az egy személytelen mechanizmus. A piac tanít, de nincs tanító. Ezzel szemben Joseph Stiglitzék azt mondják – és ez most a szakmai álláspont –, hogy a tanulás egy hierarchikus viszony. Ez az, amit én állam és piac viszonyként is elmondtam. Az, hogy kitől lehet tanulni, az nem egyszerűen egy önkéntes választásnak, hanem különböző gazdaságpolitikai döntéseknek az eredménye.

Miért az állam kerül a piac fölé ebben a hierarchikus viszonyban?

Azért szeretem megemlíteni az előző korszak felfogását és szembeállítani a mostanival, mert így világosan látszik, hogy mi miből következik. Az elmúlt harminc évben az volt a tudomány álláspontja, hogy az állam vonuljon ki a gazdaságból, és a piac az első. Ez egy klasszikus over marxista tétel egyébként. Érdemes tudni, hogy ez abból jön, hogy a gyomorból magyarazzuk meg a különböző gazdasági folyamatokat. Ez akkor sem volt igaz, és ténylegesen nem így működött, viszont ez a 2008-as világválság után jobban láthatóvá vált. Szeptember 11-e óta érezhető volt a biztonságpolitikában, a válság után pedig a gazdaságpolitikában is, hogy a tág értelemben vett politika az elsődleges. Amikor azt mondom, hogy „tág értelemben vett”, az azt jelenti, hogy globális szerkezetben. Az értékrend problémájához, fenntartásához, védelméhez kapcsolódó politika érvényesül a gazdaságban, különböző gazdasági eszközökkel.

Milyen szerepet játszanak ebben az egyetemek?

Amikor hosszú távú politikáról van szó, akkor óhatatlanul megnő az egyetemek szerepe.

FOTÓ: BEKKER BALÁZS

Egyrészt azért, mert a tudásalapú társadalomban a tudomány művelésének egyik fontos helye az egyetem, a másik pedig az akadémia, és felfelé itt vége is. Másrészt az egyetem mint a szabadgondolkodás intézménye egy jó modell mindenféle gazdasági szervezet számára is. Már a kilencvenes években is megfigyelhető volt, és a kétezres években megérkezett Magyarországra is az a jelenség, hogy a vállalatok egyetemként kezdtek el működni. Például ha a Google szerkezetét megnézzük, akkor látjuk, hogy team-ek vannak, amelyek egymásnak beszélnek. Mintha tanszékekből épülne fel a Google, teljesen lapos a működése, nincsenek benne osztályok, főosztályok. Ez az egyetemi jelleg ma a fejlődő vállalatoknak egy jelentős részét meghatározza.

Továbbá az, hogy az egyetemetek pozícióba kezdik hozni, az a Bologna-folyamatnak is a mozgatórugója. Utóbbiról érdemes tudni, hogy a kiindulópontja az volt, hogy Európa lemaradt az USA-val szemben gazdaságilag, és ennek a fő okát a felsőoktatás merevségében látták. Az, hogy innen indul ki a gazdaságpolitikai változás, az szintén a tudásalapú társadalom következménye. En nem ítélem meg olyan rosszul a Bologna-folyamatot. Nyilván az egyetemek mindig is merev intézmények voltak Európában, és ezért ez egy lassú folyamat, mert nem csak egy új bürokratikus

rendszerhez, hanem egy új gondolkodásmóddhoz is alkalmazkodnunk kell. **Ha az állam elvárásokkal lép fel az egyetemekkel szemben, akkor nem áll fenn annak a veszélye, hogy az egyetemi autonómia sérül? Nem vezethet-e oda, hogy az egyetem nem a saját, hanem az állam szándékainak megfelelően oktat, kutat?**

Az egyetemi autonómiának a fogalma egy nagyon súlyos kérdés. Az én álláspontom az, hogy a szabad gondolkodás függetlenségéről beszélünk. Ez azt jelenti, hogy a gondolkodás semmi másnak nem engedelmeskedik, csak a racionalitás szabályainak. Descartes-i elv, hogy meghatározott módszer szerint kell gondolkodni, és ezt semmi nem korlátozhatja. Az autonómia nem azt jelenti, hogy minden pénzt elköltök, és bármiről dönthetek. Ilyen értelemben a kancellári rendszer, a gazdasági főigazgatói intézmény egy teljesen normálisan működő történet lehet. Azt viszont mindenképp jelenti, hogy ha én a racionális következtetés módszerével valamilyen konklúzióra jutok, akkor azt nyilvános vitára bocsáthatom, és a viták eredményeképpen az igazságot megtaláljuk, és ebbe senki más ne szőljön bele. Ezt borzasztóan nehéz intézményesíteni. Tulajdonképpen kétezer-ötszáz éves tapasztalatunk van erről, amióta Platon az akadémia létrehozta, hogy legyen egy hely, ahol szabadon és csak szabadon gondolkodunk. Ehhez a platóni ideához való visszatéréshez keresik az egyetemek az eszközöket ma. ↗

EGYETEMI AUTONÓMIA RÉGEN ÉS MOST – VAGY INKÁBB MINDIG IS?

A középkorban egyre több művelt, írástudó szakemberre volt szükség. A tudás megszerzésének központjaivá az egyetemek váltak, Európában a legrégebbiek közé tartozik a bolognai, párizsi, oxfordi. Miután az ifjú átesett a beavatási szertartáson – a mai gólyatábornak megfelelő megpróbáltatáson –, a diákok és a tanárok független közösségének, az universitasnak teljes jogú tagjává vált. Úgy vélték, a világi hatalommal szorosan összekapcsolódó hit nem áll velük szemben. Azonban legfőbb céljuk, a tudomány öncélú művelése és a szabad tanulmányozás megvalósítása elé komoly akadályt állított a mindenkori hatalmi rendszer. Az egyetemek a céhek mintájára saját önkormányzatokat hoztak létre, amelyeket kemény harcok árán függetlenítettek az azokat irányítani kívánó uralkodótól. Az egyetemi polgárok jogilag az intézmény vezetője,

a rektor alá tartoztak, az irányítás pedig a tanárok, vagyis a magisztrátusok kezében volt. Az újkori fevilágosult abszolutista monarchiák is ki akarták terjeszteni irányítási jogkörüket az egyetemi életre. Az állam kizárólag számára hasznos és használható tudással rendelkező ifjakat és hivatalnokokat akart taníttatni, képezni. Nem vette figyelembe, hogy az új ismeretek átadása mellett az egyetem másik alapvető célja a hallgatók saját, emberi értékeinek felszínre hozása, kibontakoztatása. Miért is vette volna? Hiszen épp ezért kellett megküzdenie a hatalomnak a gondolkodó, alátámasztott véleménnyel rendelkező, lobbanékony természetű fiatalokkal, akik meglátták, és ami fontosabb, ki merték mondani a rendszer vagy akár az uralkodó megkérdőjelez-

hető lépéseit, rámutattak az állam hátrányaira, hiányosságaira. Napjainkban mi a helyzet? Ha nem lenne egyértelmű, hogy a tanulás nagyon fontos és a megszerzett tudásnak igenis van valódi értéke, még azt hihetnénk, ma is ugyanaz történik, mint évszázadokkal ezelőtt. Mintha a hatalom ma is törekedne a tudás és a kultúra milyenségének, minőségének kontrollálására. Mintha kompromisszumokat kellene kötni az egyetemi polgároknak, hogy végezhessék feladatukat. Mintha már általános- és középiskolában összeomlana minden, egyetemre felkészítő alappillér. Mintha ki akarnák vonni a tanulás lehetőségét az emberek életéből. Mintha nem lenne szükség véleményre. Mintha nem lenne szükség ellentétes véleményre. Mintha egyetemi polgárként nem

vállalhatnák a tudományos alapokon nyugvó meggyőződésüket. Mintha el lehetetlenítenék a kritikus szemlélek helyzetét. Mintha nem hallanák a kritikus szavakat. Mintha nem akarnák meghallani azokat. Mintha nem építő jellegű célzatnak, hanem legyőzendő támadásnak éretnék azokat. Mintha azt akarák érzékelteni, hogy nincs értelme egyetemre járni. De ez biztos mind csak valami félreértés. Hiszen kinek lenne érdeke egy még alaptudással sem rendelkező emberek lakta országot uralni? Nyilvánvaló, hogy a tudás fontos, és nem csak az egyetemen elsajátítható. Az élet bármilyen területéről beszéljünk is, nélkülözhetetlen a szakértelem. Ezért lehetetlen, hogy a sok mintha valóság legyen. Ugye? ↗

A POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI DECENTRALIZÁCIÓ ELŐNYEI

ÁLLÁSFOGLALÁS A DECENTRALIZÁCIÓ MELLETT

Káplár Attila ▸

Niall Ferguson „Civilizáció” című könyvében lefektetett hat alapvető szempontot melyek a nyugati civilizáció felemelkedéséhez vezettek. Írásában az egyik elsődleges komponens a „verseny” megléte, melyet a következőképp definiál: „a nemzetállamok és a kapitalizmus alapjául szolgáló politikai és gazdasági élet decentralizálása”.

Ezen elmélet alapján tehát könnyen megérthető, hogy annak érdekében, hogy egy prosperáló nemzetet hozzunk létre, elengedhetetlenül fontos a központosítás leépítése, és a kisebb egységek autonóm működése, mind gazdasági, mind politikai téren. Ez nagyfokú flexibilitást, illetve gyors reakciót biztosít a szereplőknek.

Természetesen az olvasónak jogos az az észrevétele, hogy az olyan országok, mint Oroszország, az Egyesült Arab Emírátsok, vagy Kína, köszönik szépen, remélik elvannak, annak ellenére, hogy egy roppant erős hatalmi elit tartja kézben ezen országok, mind politikai, mind gazdasági koordinációját. Vajon hogyan lehetséges ez mégis?

A válasz, hogy ezen államok rendelkeznek olyan komoly erőforrás-tartalékokkal földrajzi adottságaik révén, ennek köszönhetően nem szorulnak rá az innováció alapjául szolgáló verseny megteremtésére, ami kikényszerítene a verseny élvonalban maradásának érdekében a politikai, gazdasági és polgári szabadságjogok biztosítását. Csak hogy néhány példát említsék: Oroszország hatalmas földgáztartalékokkal rendelkezik, az Egyesült Arab Emírátsok olajnagyhatalom, Kína bizonyos értelemben más, ott ugyanis az óriási nyersanyag mellett, egy roppant számú népessége is van, továbbá egy részben kapitalista, részben államilag irányított piaci rendszere épült ki az évtizedek alatt.

A kis tigrisek sikere

Ha nagyon akadémikusodó valaki, természetesen példaként hozhatja fel az ázsiai kistigriseket – Szingapúr, Dél-Korea, Hong-Kong, Tajvan –, ahol a gazdasági fejlődés elképesztő gyorsasággal és hatékonysággal ment végbe, amit a tudományos közeg azóta is csak „ázsiai csodaként” emleget. Ezen országok sikerének oka persze rendkívül sokrétű és összetett, azonban röviden a válasz valahogy így foglalható össze: ezek az országok egy viszonylag elmaradott kisebb térségnek számítottak, ahol egy erőskezü uralkodói elit vette kézhez a hatalmat, majd a nyugati civilizációs modellt másolva, hihetetlen gazdasági fejlődést ért el, mindössze pár évtized alatt. Ez természetesen járható útja a gyors növekedésnek, viszont azzal a sajnálatos következménnyel jár, hogy sohasem fogják tudni meghaladni az éppen uralkodó gazdasági fejlettségben élen

járó országokat, csak utolérni. Ennek a magyarázata, hogy a társadalmi, technológiai és gazdasági innováció feltételez egy nagyfokú szabadságot, mely három komponensből tevődik össze: politikai szabadság, gazdasági szabadság és társadalmi szabadság. Nyilvánvaló, hogy a politikai szabadság erősen korlátok közé szorítja az utóbbi kettőt, melynek hatására az újító jellegű ötletek a meglévő status quót fenyegetve, gyakran sosem születhetnek meg. Így ezeket kénytelen az ilyen téren gazdaságilag szabadabb államoktól importálni a gazdaságilag nem szabad országok – lásd példaként Oroszországot, vagy bármelyik harmadik világbeli országot. Habár a kistigrisek körében a gazdasági szabadság rendkívül magas, a társadalmi és politikai szabadság alacsony, mely véleményem szerint a jövőben megállítja ezt a gyors növekedési trendet.

A Szovjetunió tervgazdaságának gyengesége

A fentebbi hármasra a legjobb példa a Szovjetunió gazdasági és politikai berendezkedése. Azt már unalomig ismételtetik a diákokkal az iskolában, hogy a szovjet tervgazdaság nem bírta a versenyt a nyugati kapitalista berendezkedéssel. Amiről nem esik elég szó, az talán a legtriviálisabb kérdésre a válasz: „miért?” A válasz a 20. század egyik legismertebb közgazdászai, Ludwig von Mises-ig nyúlik vissza. Elemzéseiben úgy érvel, hogy a rendszer bukásának oka a gazdaság túlközpontosítása volt. Nem engedte a rendszer, hogy a piac beárazza önmagát és a kereslet-kínálat viszony értelmében visszajelzést biztosítson a piac felé a szükséges igényekről. A szovjet tervgazdaságot mivel felülről szabályozták, a felsőbb vezetés döntött a termelés mértékéről. Így a fogyasztónak kellett a termelőhöz igazodnia, nem pedig fordítva. Ennek okán egy állandó hiány alakult ki a piacon. A termelőeszközök tulajdonosa – vagyis az állam – meghatározta, hogy „A” termékből X mennyiséget kell gyártani, „B” termékből pedig Y, „C” termékből csak Z mennyiséget. Tétélezzük fel továbbá, hogy az összes termék mennyisége „D” és csak ezt a három terméket gyártják. Ezen A, B és C eszközök/termékek gyártásával a központi kormányzat elhatározta, hogy A termék gyártása 70%, B termék 20% C termék pedig 10% a termelési maximumból. Ennek hatására, a lakosság számára „A”

termékből túlkínálat lesz „B” és „C” termékek esetében pedig hiány lép fel. A központi irányítás így a következő termelési időszak újragondolásakor „A” termék termelését visszafogva „B” és „C” termékből kínál többet, amelyek esetében létrejön a túlkínálat és „A” termék esetében lehet majd a hiányt észlelni. Ez pedig egy végtelen spirálként ismétlődik. Észlelhető tehát ebben a rendszerben egy rendkívül lassú és pontatlan korrigálási folyamat, melynek hatására a gazdaság alapvetően pazarló, és a szó legjóakaróbb értelmében sem lesz hatékony.

A kapitalista gazdaság megoldása

A nyugati típusú kapitalista gazdaság ellenben a szabad verseny hatására az állami szerepkört „minimalizálva”, a piacra hagyta a kínálat és a termékek árának és mértékének meghatározását. Az egyes termelő szektorok figyelembe véve a termelők igényeit és a meglévő szűkös erőforrásokat, sikeresen beálltak az úgynevezett „pareto optimum” állapotba, melyet az igények megváltozása esetén gyorsan tudtak korrigálni. Természetesen nem azt mondom, hogy a gazdaság működését a szabad verseny nevében engedjük szabadon és hozzunk létre egy laissez-faire gazdasági rendszert, mely fennállása során egyszer sikeresen életre hívta az azóta a világot ténylegesen is bejáró „kísérletet” – ahogyan azt Marx írta a Kommunista kiáltványban –, a kommunista ideológiát célul kitűző, államszocialista rendszert. Az Adam Smith-nek köszönhetően ismertté vált láthatatlan kéznek igenis láthatónak kell lennie, de nem szabad, hogy egy szélsőséges ideológiától vezérelve dühödten ez szatira csapjon. Finom korrigáló mechanizmusokkal be kell avatkozni az államnak, ha szükséges.

A politikai szabadság szükségessége

A gazdasági szabadság fontosságának ismertetése után már nem is kell olyan sokat beszélni a politikai szabadság fontosságáról, hogy belássuk mennyire fontos is a decentralizáció, és az azzal járó szabad verseny egy állam, egy civilizáció prosperitásához. Elég csak egy-két példát kiragadnunk a történelemből. Japánt, a Tokugava-sógúnátus idején, vagy Kínát a Mingek uralma alatt. Mind a két állam fejlett és rendkívül gazdag volt, mindaddig, míg egy politikai fordulat következtében az izolacionizmus politikáját nem választották, elzárkózva a világtól.

A kínaiak falak mögé, a japánok a tengerek biztonságát élvezve elbújtak a világ elől megőrizve akkori kultúrájukat, konzerválva társadalmi berendezkedésüket. Ez elsőre talán egy biztonságos kényelmes állapotnak tűnik, a valóságban viszont egy rendkívül bizonytalan rendszert takart. Gondoljunk csak bele, a külső kereskedelmi partnerek híján nem volt honnan segítséget kérni egy esetleges rossz termék vagy természeti katasztrófa idején, melynek hatására az elégedetlenség gyorsan táptalajt talál magának és komoly belső konfliktusok alakulnak ki. A kereskedelmi partnerek mellett persze ott vannak a vetélytársak is, mely az országokat ugyan úgy jellemzi, mint az egyes egyéneket. Európa országai nem véletlenül tudták gyarmatosítani a világ nagyobbik részét, hisz az egymás közötti rivalizálás olyan katonai és technikai fejlesztéseket hívott életre, melyek messze meghaladták az akkori Kína vagy Afrika országainak színvonalát. Természetesen ezzel nem a háborúk jótékony hatása mellett szeretnék lándzsát törni. De sajnos el kell ismerni, hogy ez része az emberiség történelmének. Mely borzalmaktól tarkított lett ennek okán, de egyben elkerülhetetlen velejárója is az államok közötti versengésnek.

Konklúzió

Összegzésként elmondható tehát, hogy maga a verseny, a versengés rendkívül hasznos, annak érdekében, hogy egy ország fejlődését elősegítsük. Írásom elején természetesen kifejtettem, hogy a felzárkózásnak vannak egyéb megközelítési módjai, például hogy azt a kistigrisek is tették. De látható, hogy annak is van egy korlátja, véleményem szerint egy bizonyos ponton túl már nem biztos, hogy a stagnáló GDP- mutatót – ami a fentebbi érvelésem kapcsán elkerülhetetlenül be fog következni – sokáig fogják túrni ezen államok állampolgárai és ennek okán a jövőben komoly elégedetlenségek fognak a felszínre törni. Ennek a megoldása egy olyan politikai vezető lenne, aki felismerve a felzárkózás pillanatát elengedné a politikai egyeduralom gyeplőjét és bevezetné a politikai/társadalmi és gazdasági szabadságot. Szerettem volna felhívni az olvasó figyelmét, hogy a „jövő ismerete” adta biztonság, a fennálló rend stagnálása nyújtotta kiszámíthatóság, habár megnyugtató képet kölcsönöz, de sokszor nem kedvez a hosszú távú fejlődésnek. ▸

Felhasznált irodalom:

Niall Ferguson (2011): *Civilizáció*, Scolar
Czeglédi Pál (2014): *„Gazdagok legyünk, vagy szabadok? Ez-e a kérdés?”*

A CORVINUS FELTÖRI A PERSELYT FELÚJÍTÁSI-BERUHÁZÁSI HULLÁM A KÖZGÁZON

Bogatin Bence ▀

A Közraktár utcai épület felhúzása, valamint a Fővámpalota épületének 2008-2010 közötti felújítása óta nem hajtottak végre olyan nagyszabású infrastrukturális projektet a Budapesti Corvinus Egyetemen, mint amekkora idén júniusban veszi kezdetét. A pesti campuson várható több nagyfelújítás közül a legnagyobb kihívást a Főépületben zajló munkálatok kivitelezése jelenti majd, amely az építkezések miatt mostantól számítva három nyáron keresztül zárva tartja kapuit.

Ha minden a tervek szerint halad, az egyetemi polgárság a harmadik, utolsó renovációs szakasz végeztével, 2019 szeptemberétől egy sor közműfelújítási és belsőépítészeti munka gyümölcsét élvezheti. A tervezett három nyári felújítási időszak mindegyikében párhuzamosan az egyéb munkálatokkal zajlik majd a klímarendszer további kiépítése, amely az északi és keleti oldal mintegy 141 irodáját érinti, és megvalósítása esetén a teljes épület klimatizált lesz. A kérdéses épületrészek közvetlen napsugárzással kevésbé terheltek ugyan, mint a korábbi évek fejlesztései során már klimatizált déli és nyugati oldalak, azonban számos igény érkezett az itt dolgozók részéről az elmúlt években a Műszaki Igazgatóság felé a nyári hőmérséklet-szabályozás megoldását kérve. Szintén három ütemben tervezik megvalósítani a víz alapvezeték cseréjét, amely a hetvenes években létesült, és elérte élettartamának végét. A felújításoknak lesznek a fentieknél látványosabb következményei is: ilyen lesz az új kulturális tér kialakítása a volt pinceklub területén; ez a fejlesztés várhatóan ez év végére befejeződik és átadásra kerülhet a

megújult terület. A nyári zárasi időszak alatt kerül sor az aula régóta esedékes festésére, ami a csarnokterem teljes felállványozását igényli. Szintén könnyen észrevehető lesz a Főépület bejáratainak felújítása, amelyet az első ütem zárása után idén ősztől folyamatában is megcsodálhatnak majd az egyetemi polgárok, mert azok folyamatos felújítással, várhatóan két év alatt készülnek majd el. A klimatizálás menetéhez illeszkedik a Főépület wifi-hálózatának bővítése, amelynek eredményeképpen a tantermekben és a teljes épületben is jelentős, a későbbiekben növelhető wifi-kapacitás épül ki. Emellett számos más informatikai és oktatástechnikai fejlesztés is várható a következő három évben: a vezetékes informatikai infrastruktúrán is elvégzik a szükséges javításokat, és a Windows 10-re való teljes egyetemi áttérés technológiai feltételeit is megteremtik a munkálatok során. A tervezett beruházás kiterjed a szeminárium termek, a közepes-, és a nagyelődök, a géptermek vizuáltechnikai fejlesztésére, valamint az aula

hangosításának rekonstrukciójára. A kisebb termekben a táblák, vásznak cseréjére kerül sor, a kivetítős és géptermi tanári asztalokon a HDMI laptopok csatlakozásának megvalósítását, valamint a HDMI-kábelezés kiépítését teszik majd lehetővé. Mindemellert befejeződik az egyetemi informatikai infrastruktúra központi elemeinek (szerverpark, hálózati és SAN-switchek, mentési infrastruktúra) 2016-ban megkezdett megújítása.

Ameddig a takarónk ér?

A pesti campus meglévő épületeinek felújítási költségeit – amely a Főépület belsőépítészeti, közüzemi és informatikai megújítása mellett a Sóház gépészeti rendszerének rekonstrukcióját és a kollégiumi fejlesztések egy részét is magába foglalja – az egyetem az elmúlt három évben képzett Finanszírozási és Fejlesztési Alapból finanszírozza oly módon, hogy az adott évi felújítási-beruházási munkálatok forrásának nagyrésze az alapban rendelkezésre áll, továbbá minden évben az állami támogatásból és az önköltséges hallgatói befizetések-ből folytatódik az Finanszírozási és Fejlesztési Alap képzés, ezáltal biztosítva a következő évi beruházási és felújítási forrásokat. A három év alatt elköltendő végösszeget most még csak becsülni

lehet, annyi azonban bizonyos, hogy a projektre 2017-ben mintegy 1,7 milliárd forintnyi forrást szán saját bevételeiből a Corvinus. A 2016. decemberben elfogadott felújítási koncepcióban foglalt tervek alapján a következő két szakaszban várhatóan körülbelül egy-egy milliárd forint a tervezett beruházások forrásigénye. Czindéri Gábor kancellárhelyettes megkeresésünkre elmondta, hogy a 2013-as évhez képest jelentősen javuló és ennek köszönhetően stabilizálódott pénzügyi helyzet teszi lehetővé ennek a hároméves felújítási koncepciónak a megvalósítását. Pavlik Livia kancellár egyúttal azt is hozzátette: az egyetem így is csak addig nyújtózkodik az infrastrukturális beruházások terén, ameddig a takarója ér, és elsődleges szempontként kezeli, hogy a forrásfelhasználás mellett elegendő erőforrás jusson az oktatási és kutatási tevékenység fejlesztésére. Természetesen az akadémiai szempontok élvezik a prioritást, azonban a nemzetköziesedés és a versenyképesség növelésének elengedhetetlen eleme a modern infrastruktúra, amelynek az alapjai a Duna-parti épületekben adóttak, azonban az alap nem elegendő, a lehetőségek kihasználása folyamatos fejlesztési tevékenységet igényel. A jogszabályi keretek kialakításánál azonban sokkal közvetlenebbül is megmutatkozik az állam segítségével a nagyszabású projektnél.

A már meglévő pesti épületek mellé ugyanis egy teljesen új nemzetközi kollégium és sportlétesítmény megépítését is tervezi az egyetem. Bár beruházások tervezési költségeit szintén a Fejlesztési és Finanszírozási Alapból végzi a Corvinus, a kivitelezés megvalósítását mintegy 50 százalékban a 2016. év végén kapott célzott állami támogatásból kívánja megvalósítani a 2017-2019-es esztendőkből. Az új épületek a tervek szerint a jelenleg dolgozó parkolóként működő Lónyay utca 40. és Czuczor utca 3. szám alatt található telkeken fognak állni, ahol 7000, illetve 3-4000 négyzetméter építhető be. Mint azt a kancellárhelyettesről megtudtuk, előbbinek már hosszú ideje a Budapesti Corvinus Egyetem a vagyonkezelője, a Czuczor utcai ingatlan viszont 2016-ban ajándékozás útján került az egyetem vagyonkezelésébe. Az engedélyes tervek várhatóan 2017 végére készülnek el, ezt megelőzően tervpályázat keretében az egyetemi polgároknak lehetőségük lesz véleményt formálni a tervezési koncepcióról, és ezt követően kezdhető meg a két projekt fizikai megvalósítása a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárások megindításával.

A célzott támogatás mellett jelentős pályázati forrásokat is felhasznál a fejlesztésekhez a Corvinus: a Tarkaréti és a Kinizsi kollégiumok felújításához megnyert félmilliárd forintnyi KEHOP-pénz már rendelkezésre áll, és jelenleg bírálati szakaszban van a mintegy másfél milliárd forintos, az Emberi Erőforrás

Fejlesztési Operatív Programból (EFOP) keretében beadott pályázat, amelynek célkitűzése az Egyetem Székesfehérvári Campusa B épületének teljes építészeti és gépészeti felújítására. A létesítmény jelenleg nincs használható állapotban, a fejlesztés 2017-es kezdés mellett 2018. szeptember 1-jéig valósulna meg a tervek szerint.

Rohamtempóban kell megfiatalítani a főépületet

A hároméves felújítási ciklus nyári időszakra tervezhető hatvan-hatvan napos szakaszai a Főépület és a Sóház esetében nem csak a laikusok számára tűnnek rövid intervallumoknak. Maga a kancellárhelyettes is elismerte, hogy a műszaki vezetés tart a határidők betartásának nehézségeitől. Az erőltetett menet azonban azért is szükséges Czinderei Gábor szerint, mert amellett, hogy a nagyfelújítások műszakilag már így is négyéves késésben vannak, addig kell őket elvégezni, amíg az egyetem „a finanszírozás napos oldalán van”. Mert bár a jelenlegi finanszírozási rendszer kedvező a Corvinus számára, a felsőoktatás finanszírozásában bekövetkező változások – például a természettudományi képzések favorizálása a társadalomtudományokkal szemben – érzékenyen érintenek egyetemünket miután az intézmény költségvetésének fele még mindig állami pénz.

A rövid kivitelezési időszak mellett

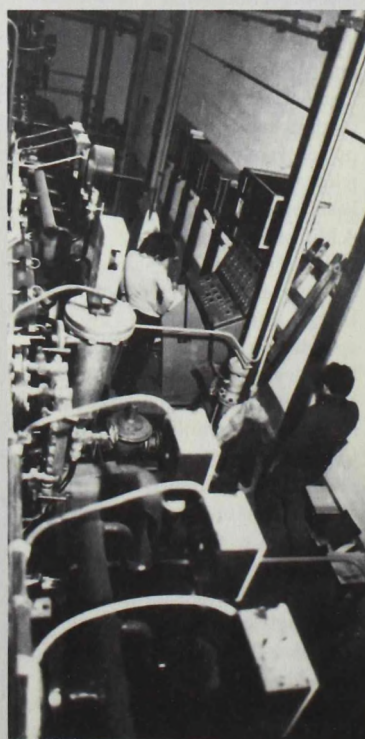
VÁMHIIVATALBÓL EGYETEM A FŐVÁMPALOTA KORÁBBI ÁTÉPÍTÉSEI

Oberfrank Balázs

Miközben a következő néhány év nyári káosza miatt aggódnak az E épület kapcsán, nem szabad elfelejtenünk, hogy volumen szempontjából a Főépület múltbeli felújításai alighanem verhetetlenek. Befalazott Duna-parti kijárat, elpusztult emelet, belső udvarból kialakított egyetemi nagylelőadó: a Fővámpalota története bizony bővelkedik nagyszabású építészeti átalakításokban.

Ha egy mostani közgázos hallgató valami csoda folytán az 1874-es átadás állapotában járhatná be a Főépületet, vélhetően rá sem ismerne egyetemére. Az Ybl Miklós által tervezett neoreneszánsz palotában eredetileg négy gazdasági hivatal kapott helyett, ennek köszönhető a belső tér négyes tagolása, a négy bejárat, valamint négy különböző felvonó is működött valahol a földszinti zsidógyűlésterület környékén. Az alagsorban a jól ismert 39-es menza helyén hatalmas áruraktár helyezkedett el, a Du-

na-parti fölépcsőt leszámítva pedig mindenhol csigalépcsőn lehetett a felsőbb szintekre feljutni – tudtuk meg Zsidi Vilmostól, az Egyetemi Levéltár vezetőjétől. Kisebbségi módosítások a világháború folyamán is történtek, ekkor falazták be azokat a kijáratokat, amelyek a pincszintről vezettek a Duna-partra. Az épületen belül lévő vasúti síneknek ugyanakkor azért nincsen nyoma, mert vélhetően nem is léteztek soha. Az első nagy átépítési hullám a II. világháborút

követően érkezett, Budapest ostromakor ugyanis súlyosan megrongálódott a palota. Eleinte a teljes lebontás is szóba került, de az ide helyezendő marxista közgazdaságtudományi képzés igénye végül megmentette a Fővámpalotát. A tanításához szükséges nagy előadótermetek a két kisebb belső udvar beépítésével hozták létre (érdekesség, hogy a mai helyzethez képest az oktatás ekkor még 90 fokkal elforgatva zajlott), a központi udvart pedig alacsony üvegtetővel látták el – így jött létre az aula. Az ebédülő fölötti csigalépcsősor ekkor alakították át nagy lépcsőházzá, ahogy az alagsori raktárak helyére is ilyenkor került az étkező. A déli kapu helyén az ötvenes években még autóbéjáró és garázs volt (az egyetem egy időben saját busszal is rendelkezett!), az egyetemi működéshez szükséges gazdasági irodák pedig a diákszervezeti folyosón helyezkedtek el. A főbejárat a Duna-parti kapunál volt, a folyó menti homlokzat tetejéről pedig nem

GRAFIKA: BOGATIN BENCE

a jelenlegi közbeszerzési rendszer sem kedvez egy ilyen projekt megvalósításának. Ahhoz ugyanis, hogy nyáron hatvan napi kivitelezés lebonyolítható legyen, ennek többszörösét kell időben az előkészítő munkára fordítani, ami nem tülozva a jelenlegi tapasztalatok

alapján akár kilenc hónapot is igénybe vesz. Az elhúzódó adminisztrációs folyamatok fő oka, hogy a miniszterelnökségi és egyéb engedélyeztetési folyamatok rendkívül bürokratikusak, sok esetben a feltételrendszer is napi szinten változik, így nem mindig egyértelmű, hogy egy közbeszerzési

pályázatnak adott időpontban éppen pontosan milyen feltételeknek kellene megfelelnie. Tovább lassítja a folyamatot az is, hogy noha a jogszabályi keretek megengednék a zárt pályázatát, az átláthatóság biztosítása, és az engedélyező hatóságok elvárásainak kielégítése

érdekében minden kivitelezési munkát nyílt közbeszerzésen választanak ki. Czinderi Gábortól úgy tudjuk, az idén kiírt, illetve kiírásra kerülő közbeszerzési eljárások csak június elején zárulnak le, annyit azonban tudni lehet, hogy a már megjelent közbeszerzési

eljárások keretében vannak érdeklődő kivitelezők. A közbeszerzési huzavona részben arra is magyarázatot ad, hogy az egyszerű ráncfelvarrásnál jóval komplexebbnek mondható átalakítások ellenére miért lesz elenyésző a Főépület esetében a kívülről is látható változtatások mértéke. Az egykori Fővámpalota homlokzatához már csak azért sem tud egy ilyen szűk, évi hatvannapos felújítási időablakban érdemben hozzájárulni a műszaki igazgató, mert kiemelt műemlékről van szó, ami azt jelenti, hogy az egyébként is rendkívül időigényes engedélyeztetéseket a műemléki engedélyeztetéssel is bővíteni kellene, és az egyébként is szükséges beruházási előkészítési folyamatot ez jóval bizonytalanabbá tenné, a szerződéskötésekkel pedig a kivitelezés jó eséllyel kicsúszna a rendelkezésre álló időkeretből. Ugyan a bejárati ajtók átalakításánál sikerült áthidalni ezt a problémát, mert a vonatkozó változtatásokhoz sikerült hatóságai műemléki jóváhagyást beszerezni, mivel itt nem kell a szűk hatvannapos időszakra szorítkozni (a kapukon ősszel és tavasszal, üzem közben is lehet dolgozni), „befért” a műemléki egyeztetési sorozat is. A Főépület külső megjelenését nagyban javítaná a homlokzat megtisztítása, mosása, - ami mai árakon 100 millió forintos nagyságrend -, és a kancellárhelyettes szerint elképzelhető,

hogy a felújítások harmadik ütemében meg is valósulhat. Ehhez azonban át kellene nézteni a homlokzaton található szobrokat, ahol aztán ismét felmerül a műemléki érintettség kérdése, hiszen ha tisztítás közben sérült szerkezetű szobrokra bukkannának, akkor az egész folyamatot le kellene állítani. A díszítőelemek javítása pedig szinte biztosan az aktuális szakasz hatvannapos határidejéből való kicsúszást jelentené; arról nem is beszélve, hogy ha az egyetem elindít bármilyen műemléki engedélyeztetést a szoborrekonstrukció miatt, az biztosan nem lesz rövid folyamat. Egy ilyen procedúra olyan előkészítést igényel, amely miatt ezt a homlokzati megújulást csak a műemléki engedélyeztetést nem igénylő felújítási munkák elvégzését követő időszakra szabad beütemezni, hogy az esetleges csúszás ne késleltesse ezeket. A Főépületben az idén és a következő évek nyarán zajló munkák tehát műszakilag szükségesek, megvalósíthatók, és a megvalósítás egyik legfontosabb peremfeltétele, hogy a Főépületnek minden szeptemberben ki kell nyitnia, ha esik, ha fúj. Az erőltetett menet kezdete előtt maga a műszaki igazgató sem tud más útravalóval szolgálni az egyetemi polgároknak, mint hogy a következő három nyáron biztosan lesznek kényelmetlenségek, nehézségek, de ezek egy közös jó cél érdekében szükségesek, saját kollégáinak és önmagának pedig „csak vért, verítéket és könnyeket” ígérhet.

maradhatott el a vörös csillag sem. Az újjáépítés rekordidő alatt ment végbe 1948-51 között, ám ennek megvolt az ára: a díszes falak és oszlopok egyszerű formában lettek helyreállítva, a folyosók pedig a gyér természetes fény, valamint a zömében neonszöves világítás miatt sötétek voltak, nyomasztó hangulatot árasztottak. Az átépítést követően a Fővámpalota folyamatos kisebb módosításokon esett át, újabb és újabb helyiségeket hoztak létre a meglévők feldarabolásával. Mindez a második széles körű felújításban csúcsosodott ki, amely 1985-től a kilencvenes évek elejéig tartott. Mondhatjuk, hogy az épület ekkor nyerte el jelenlegi formáját: a díszes oszlopokat kibontották egyszerű kiképzésű „bábjaikból”, valamint a neonszöveket rendes világítótestekre cserélték le. Elbontották az aula kazettás üvegmenyendezetét, és ekkor került az épület legtetetejére a

ma is látható üvegterető. A módosításoknak köszönhetően sokat visszakapott régi pompájából az épület, de a végeredmény összevethető-e az eredeti kinézettel? Zsidi Vilmos szerint a Duna-parti előcsarnok és annak lépcsőháza

hasonlít leginkább arra az állapotra, amit Ybl Miklós is láthatott a Fővámpalota átadását követően. Ezekhez képest néhány kábel kibontása és újjrahalozása nem is tűnik akkora tragédiának, nemde?

FOTÓK: RESELY KINGA

ÉLETMENTŐ BEAVATKOZÁS A KOLIKBAN

Hencz Tamara, Bogatin Bence

Az oktatási épületek mellett idén nyártól elkezdődnek a Budapesti Corvinus Egyetem kollégiumainak régóta esedékes felújítási munkálatai is. Talán nem túlzás kijelenteni, hogy a Kinizsi és a Tarkaréti Kollégium renoválása az építkezési projekt legrégebben várt, legfontosabb pontja. A tervek alapján azonban kétséges, hogy a lakók által kifogásolt összes problémára teljes körű megoldást jelent majd.

Mindkét kollégium esetében alapvetően két részre lehet bontani a felújítási munkákat: míg a szobafelújításokat maga a Corvinus finanszírozza és pályáztatja meg, az energetikai fejlesztések a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretein belül, a Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Kft.-vel konzorciumban, összesen 500 millió forintnyi pályázati pénzből valósulnak meg. A kollégiumokban szükség lenne a liftek felújítására, de jelenleg még folyamatban van annak vizsgálata, hogy ez a költséghatékonyabb megoldás, vagy a régi liftek teljes cseréje. A tervek forrásigényei között szerepelteti az egyetem a fejlesztéseket, amelyeket azonban mindkét kollégium esetében két ütemben terveznek végrehajtani a folyama-

tos működtethetőség fenntartása érdekében. Amennyiben az új liftek beépítése bizonyul gazdaságos döntésnek, úgy várhatóan ennek megvalósítása a KEHOP-fejlesztések második ütemével együtt, 2018-ban történhet meg.

A Kinizsiben a gépészeti fejlesztésekhez igazodva 2017-ben csak olyan átalakításokat tervez a műszaki vezetés, amelyek a KEHOP-fejlesztéstől függetlenül, és azok akadályozása nélkül elvégezhetők. A szobarekonstrukciók – idén nyáron az F3, F4, F5 és F6-os szintek kerülnek sorra – mellett elvégzik a konyhák felújítását és a konyhai berendezések cseréjét, valamint a Testnevelési és Sportközpont területén az öltözők,

szertár, konditerem, előtér festését és a tornatermi parketta lakkozását. Ezek 2017-ben mintegy 140 millió forintos költséget jelentenek az egyetem számára.

A 2017-es tarkaréti fejlesztési projektben helyet kapott a legtöbb kellemetlenséget okozó körülmény javítása, az erre szánt keret összesen 76 millió forint. A jelenlegi állapotok szükségessé teszik a szobák és a konyhák felújítását, a bútorok és berendezések cseréjét. A mostani lakók többnyire hátsó fal nélküli beépített szekrényekbe kénytelenek frissen mosott ruháikat pakolni, amelyekre az omladozó vakolat hullik. Ezenkívül a konyhai villanytűzhelyeken sokszor csak az egyik főzőlapot lehet használni anélkül, hogy a biztosíték le ne vágódna. Ha sikerül is több lapon melegíteni, ehhez nagyon sok idő szükséges. Az edzőtermi körülményeken is javítani próbálnak. Viszont kérdés lehet, hogy meny-

nyire éri meg a konditermet felújítani, ha az a jövőben is annyiszor lesz takarítva, mint eddig. Idén egy lakók általi kezdeményezésnek köszönhetően a hallgatók takarították ki a termet. A helyiséget használó diákok a lehetőségekhez képest vigyáznak a gépekre és a tisztaságra. Ugyanakkor a használatból keletkező, régóta eltakarítatlan kosz és por nem csoda, ha elveszi az lakók motivációját. A kazánt a KEHOP-pályázat keretében tervezik lecserélni, de addig is a jövő tanévi fűtésszezon megkezdéséig fel kell újítani. Viszont az a probléma továbbra is fennmarad, hogy a legtöbb szobában nem lehet a fűtést szabályozni. Emellett a legkomolyabb gond megoldása nem található az idei projektben: egy több száz fős közösségben mindig komoly nehézséget okoznak az esetleges lopások. Ezt megelőzendő intézkedésként felmerült a kamerarendszer bővítése, azonban a Kinizsivel ellentétben a 2017-es fejlesztési tervben ez nem szerepel.

AZ ÉPÜLÉS SZELLEME KÍSÉRT A C-BEN IS

Oberfrank Balázs

Bár a küszöbön álló felújítás a Fővámpalota hiányosságaira hívja fel a figyelmet, aktív corvinusos hallgatóként képtelenség nem észrevenni a C épület kisebb-nagyobb hibáit, amelyek rendre gondoskodnak az egyetemista bosszankodások napi adagjáról.

Természetesen nem összeomló falakra és leszakadt vezetékekre kell gondolni. Valószínűleg mindegyikünk szembesült már a C épület mosdóinak bosszantó részleteivel. Kevés a hely, két ember csak szűkösen tud elhaladni egymással szemben, a kézmosásnál pedig ügyelni kell arra, hogy a bármelyik pillanatban kinyíló ajtó ne sodorja el az embert. Ez utóbbi tevékenység egyébként is kihívásokkal teli: a három csap közül vajon melyik kettő nem fog működni? És abból az egy használhatóból vajon rögtön forró víz fog folyni, vagy csak engedés közben fog felmelegedni? Fogas kérdések ezek, akárcsak az, hogy az épületen belül közlekedve vajon melyik emeleten lesz kiváló a wifi-hálózat jele, és hol válik elérhetet-

lenné az internet. A problémára a C nagyelődő részleges megoldást kínálja: wifi van, térerő azonban egyáltalán nincs. Ehhez képest már csak apróságnak tűnik, hogy a termekben lévő faliorák hol működnek, hol nem – a játékos kedvű egyetemi polgárok óra előtt akár előre is megtippelhetik ennek kimenetelét. Már ha egyáltalán megtalálják a kurzushoz tartozó termet, mivel a helyiségek számozása nem mindig konzekvens. A harmadik emeleten például érdekes sormintára bukkanunk az oldalsó folyosón hátulról a liftek felé haladva: 315, 316, majd éles ugrással 325 következik. Hasonlót tapasztalhatunk a negyedik emeleten is.

A jelenség oka az, hogy ezeken a szinteken már a Duna-parti front oldalán is helyezkednek el irodák, amelyek a hiányzó számokat kapták.

Főleg a fotózás szerelmeseinek érdemes tudniuk azt, hogy épp az épület két leglátványosabb elemét tilos fényképezniük: a beltéri digitális óra, valamint a Duna-parti homlokzaton lévő 33 méteres szabadterei plasztika ugyanis szerzői jogvédelem alatt áll. Ez utóbbi alkotás egyébként „Az épülés szelleme” nevet viseli és Jovánovics György szobrászművész munkája. A felsorolt példák jobbra kisebb hiányosságok és könnyebb elfogadni a létezésüket, az egyetem szempontjából a legnagyobb problémát ugyanakkor a C épület keltsége jelenti. Az ingatlan ügynevezett PPP-konstrukcióban (Public Private Partnership) épült meg 2007-ben. Ez azt jelentette, hogy az építkezést egy magánvállalat bonyolította le, aminek fejében az egyetem húsz éven keresztül bérleti díjat fizet az említett cégnek, és csak ezután

kerül a tulajdonába az épület. Ez az éves bérleti díj pedig nem is kevés: az átadás után 937 millió forintra rúgott, idén pedig már 1 milliárd 184 millióra emelkedett az összeg. Ez jelenleg messze a legmagasabb értékű szerződése a Corvinusnak, ami komoly terhet ró a gazdálkodásra (csak az összehasonlítás végett: az egyetem költségvetési kiadása csaknem 14 milliárd forint idén, miközben a saját bevétele kevesebb mint 6 milliárd forint). A PPP-építkezések kétes örökségeivel több hazai egyetem is küzd, a kormány pedig decemberben garanciát vállalt tizenkét projekt kiváltására, ám ebben a Corvinust nem nevesítették – igaz, a programot ígéretük szerint folytatják 2017-ben. Megkeresésünkre Tiringér Ákos, a Közgáz Campus igazgatója úgy nyilatkozott, hogy nincs információja a C épület jogi státuszának megváltozásával kapcsolatban. Az ezzel kapcsolatos kérdések így még nem zárultak le, addig is marad a jelenlegi helyzet: apró hiányosságok jó sok pénzért cserébe.

BUDAPEST 100 A CORVINUS EGYETEMEN

Tóll Konrád ▸

Jelentős érdeklődésre tartott számot a Budapest 100 rendezvénysorozat corvinusos állomása. Április 24-én és 25-én több százán ismerhették meg egyetemünk épületeit és történetét.

Nekünk, corvinusos polgároknak szinte természetes. Minden nap bemegyünk a kapukon, órákra, dolgozni rohanunk, talán csak egy-egy elmélkedésre fenntartott pillanatban gondolunk bele: milyen falak közt töltjük napjainkat?

Ha ti elméláztatok már egyszer is ezen, képzeljétek el, milyen lehet azoknak számára, akik még sosem jártak a Fővám palotában vagy a C épületben. A hatalmas struktúra mellett nem lehet elsiklani, akár a négyes metróból jön a felszínre az ember, akár a Gellért térről szemlélődik. Ezen a szeles áprilisi hétfévén pedig

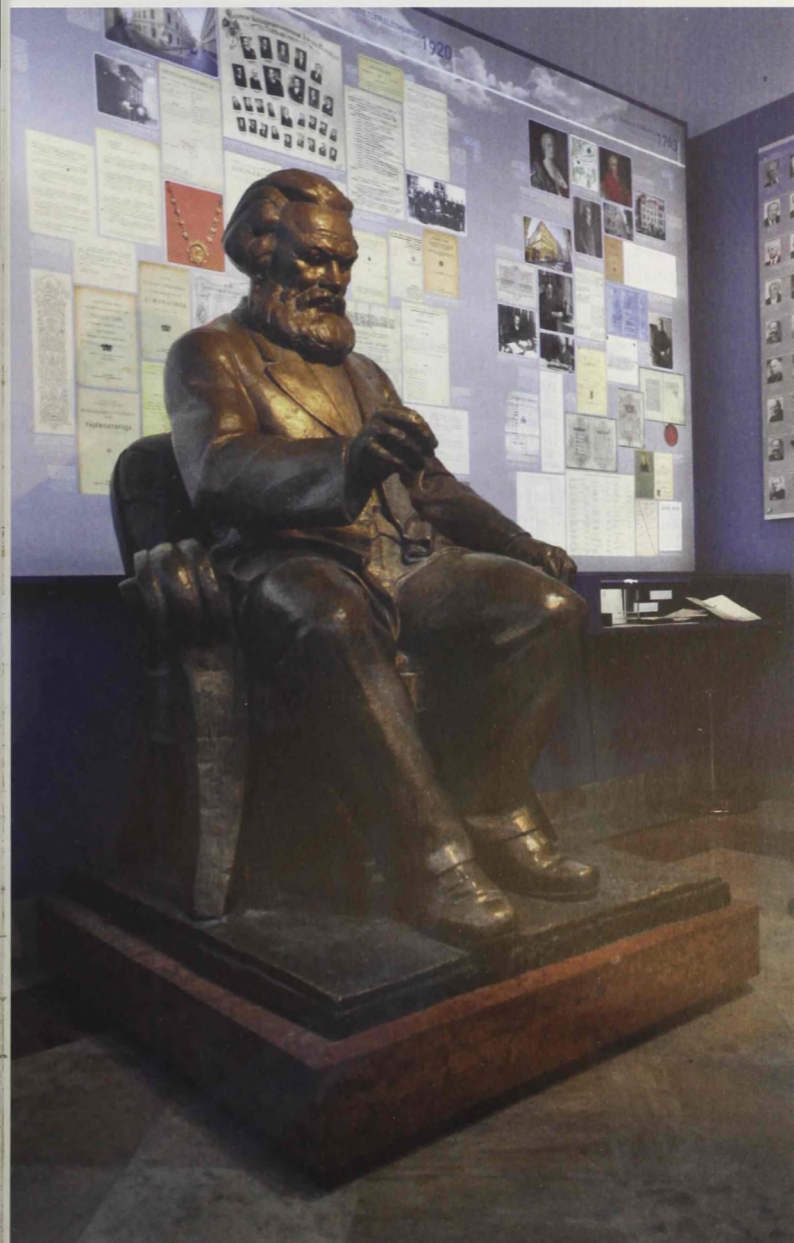
sokan döntöttek úgy, élnek a lehetőséggel, és bejárják egyetemünk campusát. A látogatók választhatnak; akár szabadon járhattak-kelhetek az épületeinkben, akár az egyetemtörténeti kiállításon trónoló Marxtól induló vezetett séták keretében is megismerkedhettek-ismerkedhettek meg az épületünk és intézményünk történetével. Látogatóink között sok szakmai érdeklődő és alumni volt, utóbbiak számára ez egyedi lehetőség volt egy kis nosztalgizásra. A Sóház és a C épület sem maradt ki a büszkeségre okot adó

programokból: előbbiben a környék változásait bemutató fotókiállítás, utóbbiban pedig egy interaktív program, az építészetet a pszichológiával összekapcsoló játék kapott helyet. Ennek nem csak a szórakoztatás volt a szerepecéja, hanem a jövő építészetének alakulására is hatása lehet: a szervezők, élükön Gulyás Levente építésszel az eredményeiket tanulmányokba foglalják, és talán egy nap a munkájuk során is kamatoztatják.

Amennyiben lemaradtál a lehetőségről, esetleg csak most fogalmazódott meg benned kérdés a második otthonoddal kapcsolatban, semmi sincs veszve! A Corvinus Tours megújult formában, két hetente tart vezetett egyetemtörténeti sétákat, amelyekre szívesen várjuk az érdeklődőket! Ha nem tudod elképzelni, hogy ahol ma diplomákat adnak át, ott egykor lovaskocsikat kellett kerülgetni, vagy megszemlélnéd a várost a C épület hetedik emeleti teraszáról, akkor tarts velünk! 🐦

FOTÓ: KUSTOS NIKELETT/BUDAPEST100

SPÓROLÁS, ÖNGONDOSKODÁS ÉS JÓTÉKONYKODÁS KÖRÍTVE EGY KIEMELKEDŐ ÜZLETI KARRIERREL RIPORT VÁRY PÉTERREL, A CHEZ DODO, BUDAPEST FRANCIA ÉKSZERDOBOZA. BESZÁMOLÓJÁBÓL KIDERÜL, HOGY SOK MUNKÁVAL, KREATÍV GONDOLKODÁSSAL, A PIACI RÉSZ FELISMERÉSÉVEL OLYAN HELYEKRE LEHET ELJUTNI, AMELYEKRŐL SOKAN ÁLMODNI SEM MERNEK.

Kemény Gabriella ▸

Váry Péternek takarítócége, diákszövetkezete, rendezvényszervező cége, magazinja és ki tudja, hányféle vállalkozása volt már. Számára a legkedvesebb mégis a Chez Dodo, Budapest francia ékszerdoboz. Beszámolójából kiderül, hogy sok munkával, kreatív gondolkodással, a piaci rész felismerésével olyan helyekre lehet eljutni, amelyekről sokan álmodni sem mernek.

Vállalkozni hétévesen

Amikor lejöttem a mászókárról, és első általános iskolás lehettem, csináltam egy osztályújságot. Egy négyoldalas, A5-ös formátumú lap volt, amit írógéppel készítettem és fénymásolóban sokszoroztam. Voltak benne színezők meg informatív részek, például hogy az osztálytársaimnak mikor lesz névnapja és születésnapja. 10 forintért adtam az újságot, hogy visszajöjjön a fénymásolás költsége, és legalább három számot megélt ez a projekt. Szintén általános iskolás voltam, amikor már

Buliszervezőből főszerkesztő

Gimi előtti nyáron kibéreltem egy klubhelyiséget hangtechnikával, füstgéppel és stroboszkóppal, ahol rengeteg bulit tartottam. Belépő volt, de az alkoholt mindenki maga hozta, így kijöttem nullára a bevételekből. Tizennyolc éves koromra egyértelművé vált, hogy rendezvényszervezéssel akarok foglalkozni, meg is alapítottam az első cégem. Gólyabálók, szalagavatók és bulik szervezését vállaltam, eközben titkárfiú voltam egy ön-

Tudatos építkezés az „édes élvezetre”

Hamarosan lett egy diákszövetkezetem is, ám 2008-ban jött a válság. A férfimagazinok azonnal csődbementek, a diákszövetkezet nem működött tovább: mindenkinek megbicsaklott a mosolya, akinek köze volt a marketing-területhez. Mi lehet az, ami a válság idején is megmarad? Amit az emberek akkor is megvesznek, ha nem mennek el nyaralni, és nem vesznek új autót. Rájöttem, hogy a gasztronómiába érdemes fektetni, ezen belül is az édes élvezetbe; hiszen ennek az emberek mindig hódolni fognak. Endorfint termel, jó érzés ad, egy nehéz munkanap megérdemelt kényeztetése lehet, amivel megjutalmazza magát az ember. Megvettem egy ismerősöm egyik Marlenka cégét, alkalmazottostul, autóstul, címlistástul, és elindítottam a Café and Cream Kft.-t, ami akkor a második cégem volt párhuzamosan. Majd arra jutottam, hogy bár az emberek nem vesznek új autót, autógumit azért kell cserélniük, így létrehoztam egy autógumis céget a Váci úti Tesco parkolójában. Csak szezonban voltunk jelen, így nem volt fenntartási költsége a veszteséges időszakokban. Éjjel-nappal nyitva voltunk, megszórolapoztam vele az egész belvárost; az én akkori léptékemhez képest ez egy kifejezetten jól működő cég volt. Végül 2016-ban váltam meg tőle.

A Chez Dodo macaron manufaktúra

Régi kedves ismerősöm Szalai Dóri, azaz Dodo, aki kezdetben otthon készített macaronokat, amiket nála lehetett megvásárolni, ezért is lett „Chez Dodo” a bolt neve. Amikor meghallottam, hogy mennyien járnak hozzá, és egyfajta underground mozgalommá vált, valamint hogy egy-egy kávézóban is lehetett kapni a sütijeit, megkérdeztem tőle, hogy mi a terve ezzel. Én éppen akkoriban szerettem volna kávézót nyitni, ahol a megbeszéléseimet, tárgyalásaimat úgy tudom lebonyolítani, hogy közben otthon érzem magam. Akartam egy helyet, ami én vagyok, és ahol jó lenni. Dóri akkoriban csak egy háttérkonyhát szeretett volna, ahol

készíteni tudja a sütiiket, és valóban ki tudja szállítani más kávézóba. Kérdeztem tőle, hogy mi lenne, ha az egész boltot a macaronra építenénk fel. Az is eldőlt, hogy a sütemények készítése a kirakatban történjen, mert ez egy nagyon szép folyamat. Az ingatlanhoz szerencsés véletlenek folytán jutottunk, amiből utólag is sok energiát tudtunk meríteni. Dóri ért a sütihez, én a vállalkozásokhoz, szeretek rendszereket kitalálni és kreatív lenni; ugyanakkor beláttam, hogy ha valamihez nem értek, akkor a legjobb szakemberekhez kell fordulni, mert busásan megtérül. Úgyhogy felkerestük Laki Esztert, az ország egyik legjobb arcuattervezőjét, a belsőépítészeink is a szakma nagygágyú, nagyon örültünk, hogy elvállaltak minket. Gyakorlatilag kompromiszum nélkül megvalósultak a legelső látványtervek.

Visszaadni, amit kaptunk

Néhány hónappal azután, hogy elindult a vállalkozásunk, fogalmazódott meg bennünk egy új gondolat. Jöttek a vendégek, folyamatosan dicsértek minket, hogy milyen szép meg milyen finom minden, annyi pozitív energiát hagytak nálunk, amivel egyszerűen már nem tudtunk mit kezdeni. Minden nap bejöttünk fáradtan, és nagy mellényzsebbel, vigyorogva mentünk haza és aludtunk el. A kollégáimmal elkezdtünk azon gondolkodni, hogy hogyan tudnánk ezt visszaadni. Úgy döntöttünk, hogy jótékonykodni fogunk. Megkerestük a Mosoly Alapítványt, akik rajz- és meseterápiákkal a beteg gyerekek lelki gyógyulását segítik elő. Végül egy általuk meggyógyított gyerek rajzával díszítettük a dobozt, amiben elvitelre lehet kérni a sütiiket: a dobozokat extra 400 forintért lehetett megvásárolni. Régebben, amikor még nagyobb selejtszámmal dolgoztunk, esténként elvittük a megrepedt macaronokat a melegedőkhöz. Legutóbb pedig a nemzetközi Macaron Nap alkalmából felajánlottuk a teljes bevételünk 10%-át az Autistic Art-nak: ott egy autista művész által készített grafikával láttuk el a dobozt, amit felár nélkül lehetett megvásárolni. A pultos kollégák magunktól felajánlották a borralalójukat az alapítvány számára, ezt pedig nagyon megható volt látni.

mindenkinek volt színes monitorja, csak az enyém volt fekete-fehér. Mivel nem volt pénzünk új számítógépre, elkezdtem gondolkodni, hogyan kereshetném meg magamnak. Egyszer aztán anyukám csinált kókuszgolyót, amire az osztálytársaim azt mondták: „ez jobb, mint a büfében”. Anyukámtól megtudtam, hogy 9 forint 81 fillérből jön ki egy kókuszgolyó. Én 30 forintért árultam, a büfében 50-ért adták. Olcsóbb voltam és finomabb: fél év alatt sikerült annyit eladnom, hogy meg tudtam venni a színes monitort.

kormányzati magazinnál, ahonnan tizenkilenc évesen a Hustler pornomagazinhoz keveredtem tördelő szerkesztőként. Közben kötelezően elsődleges nemi jellegeket nézegettem, elindítottam a második vállalkozásomat: egy takarítócéget. A szerkesztőségben is elkezdtem egyre többet vállalni, igyekeztem jóban lenni a tulajdonossal, aki huszonkét évesen felkért, hogy legyek a Hustler főszerkesztője. Innen a Maxime férfimagazin főszerkesztői posztjához vezetett az út.

VÁLTOZTASS AZ ÉLETEDEEN!

AVAGY A MOTIVÁCIÓ MŰVÉSZETE ÉS MOCSKOS OLDALA

Menyhért Dorka ▸

„Négy életmentő tipp, ha te is elvesztetted a motivációd”, „Inspiráló coachot keres?” „Teltházás a motivációs tréning!” Ezek a keresési eredmények arra engednek következtetni, hogy a motiváció kérdésköre erőteljesen napirendre került, és ebből néhányan nagyot szakítottak. De valóban médiatartalmakra és az életünket egyáltalán nem ismerő motivációs előadók, netalán lifestlye coachok szakértelmére kell bízunk magunkat?

A motiváció egyfajta hajtóerő, energiát ad feladataink elvégzéséhez, irányítja és fenntartja tevékenységünket. Általa érezzük a készletét például a nyelvtanulásra, a sportolásra, a munkára, de akár a bevásárlásra, a kutyasétáltatásra vagy az esti bulira. De könnyen elveszithetjük. Az ördögi kör indulhat egy halasztással: „nézzünk meg egy filmet, ma nincs kedvem már tanulni”, „ú, olyan izomlázam van, kihagyom a futást”. Viselkedésünk eredményeképp megszaporodnak teendők a to do listen. Egészen más tészta a burnout, mely a maximalista hajtás, a megfeszített munka, a túlzottan lelkes erőbedobás következtében érheti utol az embert. Mivel a kiegészítő szakemberek pihenést javasolnak, ugyanazt a nehéz kérdést kell feltennünk. Mikor ugorjunk neki újra? Ha erre az egyetlen reakció, hogy visszasüppedsz az ágyadba; még nem sikerült becserezni az elvesztett motivációt.

Dr. Google rendelője

Fordulj bizalommal a szakértőhöz, dr. Google szívesen vár ingyenes konzultációra, ha megrekedtél. A talált cikkek instant megoldást kívánnak nyújtani problémádra. Megtudhatod, mi a sikeres emberek egyetlen titka, valamint mi mindent csinálnak reggel fél nyolc előtt, ami olyan szemtelenül boldoggá, gazdaggá és motiválttá teszi őket. Találhatsz videókat (valamilyen okból kifolyólag legtöbbször ázsiai harcsművészekről szólnak), melyeket minden nap meg kell nézned erőd visszaszerzése érdekében.

Lehet, hogy van, akinek bevált egy cikk vagy egy videó, de az igazi baj az velük, hogy azt szajkózzák, amit magadtól is tudsz. Azt tanácsolják, írd le magadnak a céljaidat, erényeidet, eredményeidet, feladataidat. Készíts időbeosztást, beszéljess hasonló szituációban levő emberekkel, inspirálódj, meríts energiát, meditálj, és valamilyen furcsa okra hivatkozva, igyál limonádét. Felületet segítséget kapsz, amit a közhelyek miatt nehéz megragadni, és leginkább csak ott

tartasz, hogy motivációs cikket olvasol, csak hogy ne kelljen dolgozni.

Coach kerestetik

Ha pénzt is szeretnél fektetni motiváltságod megszüntetésébe, keress fel egy életvezetési tanácsadót, coachot. Ő majd saját erőforrásaira támaszkodva támogat, fejleszt, nevel, edz, hogy elérhesd célodat. Segít legyőzni a legfőbb ellenfeled: önmagad. Hiszen egy idő után már senki nem áll az utadban, csak te magad. Hasznosnak találhatod, hiszen rengeteg papír lesz teleírva az álmaiddal, tervekkel, lépésekkel, melyekkel elérheted. Az is biztos, hogy a sok biztatástól, dicsérettől, bátorítástól nagyon jól fogod magad érezni.

A virágos jökeved viszont abban a pillanatban elapadhat, amint egyedül maradtál, hiszen azokat a kidolgozott lépéseket neked kell megtenned. Még kevésbé lesz boldog a konzultációk után, mikor belenézel a pénztárcádba. Az üléseken ne számíts fekete-fehér válaszokra, tanácsokra meg végképp ne, hiszen a coach csak vezet téged.

Motiváció magyar módra

Ahogy arra Brian Tracy (menedzseroktató, motivációs előadó) után szabadon hazánkban is rájöttek páran: a motiválásra remek karriert lehet építeni. Kiemelkedik a tömegből a „Hova kurvultok csajok?” blogbejegyzésével elhíresült Oravecz Nóra és a hajléktalansból motivációs előadóvá avasztált Szabó Péter. Mindketten rendkívül sikeresek: híveikkel meg lehetne tölteni egy futballstadiont. De kik ők, mit kínálnak és mitől váltak ilyen keresetté?

Oravecz Nóra a blogjával vált ismertté, mely – saját bevallása szerint – véletlenszerűen alakult branddé, melyet ma már tudatosan irányít. Szösszeneteiből toplistas könyvek születtek, idézetei telefonokokat, párnákat díszítenek.

Honlapján az énmárkában rejlő lehetőségeket népszerűsíti, a témában könyvet készül kiadni. Követőivel aktív a kapcsolata, reagál a kommentekre, konzultációs lehetőséget ad, ha a márkád felépítéséhez kérsz segítséget. Szabó Péter a világ egyik legjobb motivációs előadója – Brian Tracy szerint. Rendszerint teltház előtt lép fel, hetente akár több motivációs videóval örvendeztetni meg a Youtube-csatornájára feliratkozókat, és honlapján pottom 29.970 forintért tekintheted meg hat órányi anyagát. Énfejlesztő könyveket adott ki: Állj félre a saját utadból!, Van élet a halál előtt!

Mi a baj veled?

– kritikák és vélemények

Sikerei ellenére sokaknak szinte ciki szeretni Oravecz Nórát. Alaposan megosztja a közvéleményt: rajongói a lélekmelengető gondolatokat látják az írásokban, mások szerint idézetei csak olcsó közhelyek, melyek mögött nincs semmi élettapasztalat. „Minden kapu nyitva áll előtted, csak be kell sétálnod rajtuk”. Ennek eredményeképp alakult az Oravecz Coelho Facebook-oldal. Ironikus hangvétellel szokás vizsgálni az Oravecz Nóra-jelenségét és Puzsér Róbert is kemény kritikát fogalmazott meg: „Napi életbölcsesei nem megoldások, hanem maguk a problémák”.

FORRÁS: THE BLUE DIAMOND GALLERY/NICH YOUNGSON

Miért működik?

Vegyünk egy csapat pénz-, önbizalom- és motivációhiánnyal küszködő embert, akik fogékonyak a sikert ígérő jelmondatokra. Fejlesztjük meg egy érdekes vagy épp szánalomkeltő eredettörténettel (hajléktalanság, kiközösítés), majd fűzzük tovább a mesét a talpra állásról és fogalmazzuk meg a tanulságot. Nem szabad elfelejteni, hogy itt marketingszakemberekről van szó, akik ismerik a retorika csínját-bínját, hatásvadász előadók, ráadásul a marketingfogások mind a zsebükben vannak.

Szabó Pétert sem hagyta szó nélkül a kritikus, Puzsér – és még sokak – fő problémája az előadóval, hogy a semmit adja el. De azt nagyon jól. Felemelő élményben lehet részes az előadásán – természetesen a borsos árú jegy megvásárlása után. Nem igazságos elhítenni az emberekkel, hogy elég igazán akarni valamit, és teljesül, hiszen nagyon könnyű kibújni a számonkérés alól: csak azt kell mondani, hogy nem akartad eléggé. Lehet, hogy valakinek segítenek ezek a fogások, és pozitív érzésekkel tér haza egy előadásról, de tudnunk kell, hogy ők ebből élnek, és a karizmatikus embereknek nagyon jövedelmező ez a szakma. ▸

MINDIG IS TÉGED KERESTEK HADD LÁSSÁK ŐK IS!

Bauer Emese ▸

„Biztosan rengetegen jelentkeztek. Az önéletrajzomban sincs elég releváns munkatapasztalat... Van értelme jelentkezni egyáltalán?” Ha éreztük már ezt egy-egy érdekes álláson, gyakornoki pozíción vagy ösztöndíjon gondolkodva, ne keseredjünk el! Semmi sincs veszve; ugyanis van még egy nagyon erős fegyver a kezünkben, amit ha jól használunk, csodát tehet: a motivációs levél.

Ahhoz, hogy rátermettségünket tettek nélkül is bizonyítani tudjuk, a legjobb eszközöket a retorika biztosítja nekünk. A motivációs levélnek is ilyen alapokon érdemes nyugodnia: ha nem is túlságosan szigorúan, de célszerű a klasszikus retorikai felosztást alkalmazni a szöveg megszerkesztésekor. Levelünknek tehát ajánlatos bevezetést, elbeszélést, kitérést, téma-megjelölést, bizonyítást és befejezést tartalmaznia.

Figyeljünk arra, hogy már a bevezetésben megjelöljük a pozíciót, amire pályázunk, a befejezésben pedig ismételjük meg, nyomatékosítsuk lelkesedésünket, hívjuk fel a figyelmet elkötelezettségünkre az állás mellett. Kerüljük el a cáfolást, hiszen az eleve limitált (ideálisan egy, egy és fél oldal hosszúságú) terjedelemben nem feltétlenül lenne előnyös kiemelni, hogy „egyébként néha lusta is vagyok”. Nekünk most az a célunk, hogy a

saját jó tulajdonságainkat hangsúlyozzuk – ezzel se essünk túlzásba, de ne is féljünk tőle: honnan tudják meg, hogy milyen kitűnő készségeink vannak, ha mi nem áruljuk el nekik? A bizonyításban érdemes minden olyan jó tulajdonságunkat felsorolni, amely valamilyen szempontból releváns lehet a hön áhitott pozíció betöltéséhez. Mi tesz minket különlegessé? Mit tudnánk mi hozzátenni a működésükhöz? Mi az, amiért mindenképpen minket kell választaniuk? Saját értékeink mellett fontos kitérni arra, hogy a szóban forgó intézmény miért ragadta meg a figyelmünket. Esetleg már általánosban is arról álmodtunk, hogy az adott cégnél gyakornokoskodhasunk majd? Tetszenek a célkitűzéseik, elképzeléseik? Fontos, hogy lássák, nem véletlenül küldtük erre a címre a levelet.

Érdekes utánanézni, hogy hova is jelentkezünk: egyszerű trükk, de bizonyítja, hogy önállóak és érdeklődők vagyunk; és talán az sem esik senkinek rosszul, ha kicsit dicsérik is őket. Arról se feledkezzünk meg, hogy egy motivációs levél azért mégiscsak hivatalos szöveg. Nem írhatjuk le, hogy „Én vagyok erre a pozícióra a legjobb, hibáztok, ha nem vesztetek fel, öreg!”. A helyes megfogalmazás: „A fentebb említett készségeim és tapasztalataim alapján úgy vélem, megfelelő jelölt lennék a meghirdetett pozícióra.” Ha szövegünket választékosan

fogalmazzuk meg, szakmaiságot és profizmust sugárunk. Ebben segíthet az is, ha levelünket tisztán, szépen szerkesztjük meg – sorkizárt, olvasható betűméret, egységes betűtípus legyen. Kitűnni a tömegből sokszor reménytelennek tűnhet. Pedig ha egy kicsit odafigyelünk és alkalmazzuk a fenti szabályokat, egyáltalán nem lehetetlen. Tisztelettel, letisztult és nem pófátlanul öntömjenező – ha ezen elvek mentén írjuk meg levelünk, már közelebb kerültünk álmaink munkájához, életünk nagy lehetőségéhez. A tippeket egyetemünk oktatójának, Deli Eszternek köszönjük. ✎

MUNKA SULI MELLETT: PULTOS

Menyhért Dorka ▸

Rejtélyes legendák lengik körül a pultosokat. Egyszerre mindenki vágyik rá, hogy pénzért sört csapoljon, és közben igazi bulihangulat vegye körül. De mégis bennünk van a félelem, hiszen kemény munkáról van szó, amit néha nem fizetnek meg, sőt, vannak, akik lenéznek. Hogy eloszlássam a kételyeket: kipróbáltam.

Hogyan kezdődik a pultos karrier?

Egyenes ágról egy vendéglátóipari tanfolyam elvégzésével kerülhatsz a sörcsapolás és a koktélok birodalmába, legyen szó akár egy mixer képzésről vagy OKJ-ről, hiszen megfelelő italismerettel kell rendelkezned. Gyakorlati helyet is könnyedén találsz turizmus-vendéglátás hallgatóként, ami erősen javallott, hiszen ebben a szakmában a tapasztalat a mérvadó. Ha nincs semmilyen hátszél, érdemes mosogató vagy poharas-beugrós állást megpályázni, ezalatt megismerheted a helyet, a vendégeket és a gyűrődést, valamint ellesheted a szakma csinját-bínját. Érdemes internetes hirdetésekre lecsapni, és felhívni a munkáltatót, hogy felvesznek-e kezdőket, vállalnak-e betanítást, ebben az esetben a próbanapodon már a sörcsap mellett találod magad

és méred a feleseket – ez történt velem is.

Milyen feladatokkal kell megbirkóznod?

El kell sajátítanod a sörcsapolás művészetét, a felesek gondos kicentizését és tudnod kell, hogy melyik ital milyen alkotóelemekből áll és milyen pohárba kerül. Ha egyben felszolgáló munkakört is betöltesz, egyensúlyoznod kell a tálcán italkat, mely súlyukból és halmazállapotukból kifolyólag nem egyszerű művelet – szerencsére egy idő után rutinná válik. Ismerned kell az árakat, gyorsan fejben számolni, és pontosan visszaadni. A higiéniai szempontokról sem szabad elfeledkezni: a pultot mindig tartsd tisztán, és ha nincs mosogatógép, akkor a poharak tisztítása is rád hárul. Nem csoda, hogy kedves,

nyitott, kommunikatív és határozott személyiségeket vesznek fel (meg persze csinos lányokat), hiszen kezelned kell a váratlan helyzeteket. Lehet akár a fogyasztóvendégek összeszólalkozása, egy rosszullet vagy egy váratlan NAV ellenőrzés. A külföldi betévedők kiszolgálása érdekében legalább társalgási szinten ismerned kell az angol nyelvet.

Itt a jatt, hol a jatt?

Kocsmája válogatja, hogy a borraló egyből a zsebedbe vándorol-e vagy a főnök megvámolja. Lehet persze horrortörténeteket hallani a körüti bárokról, melyek részben tartalmazhatják az igazságot, de érdemes mindennek utánajárni. Tudni kell, hogy a pultos-felszolgáló állással a kezdetekben nem fogsz nagyot szakítani, főleg, ha beugrósként dolgozol vagy „csak” nyolc órás műszakot vállalasz. A jatt az, ami igazán felemeli, és vonzóvá teszi ezt a kereseti lehetőséget.

Pro és kontra

Ennél az állásnál leginkább az időbeosztásod legpontosabb megtervezésére lesz szükséged, első körben azt kell felmérni, hogy össze tudod-e egyeztetni a zárthelyikkel, beadandókkal és persze a vizsgákkal. Az irodai munkával ellentétben, itt nincs lehetőség a pult alatt átnézni a másnapi kérdéssort vagy a diplomamunkádon javítgatni. Minden hét vagy hónap elején megkapod a beosztásod, amibe természetesen neked is van beleszólásod, de ahhoz tartanod kell magad. Mérlegelned kell, hogy anyagilag megéri-e a munka, amit vállalasz. Cserébe ez nem egy unalmas munka, ráadásul rengeteget tanulhatsz az emberekről és viselkedésükről. Egyre profibbá válhatsz a koktélkészítés terén, és megfelelő tapasztalattal elegánsabb bárkba, szórakozóhelyekre is beadhatod az önéletrajzod. Jó ugródeszka a fesztiválos pultozáshoz, ha birod a pörgést és nincs szükséged alváásra. ✎

TIZENÉVESEKTŐL TIZENÉVESEKNEK EGY ÚJ GENERÁCIÓ MARKETINGJE

Kemény Gabriella ▸

Az online platformok celebritásai az utóbbi időben lemossák a sztárokat, gondoljunk csak a youtuberekre és az Instagram-celebrekre épülő marketingre. Nézzük, milyen tartalmakat fogyasztanak a tinédzserek, és hogyan váltják pénzre a rajongóikat a közösségi média hírességei.

Csak az internet marad?

Marshall McLuhan viziója beigazolódní látszik; hiszen a technológiai determinizmus szerint a tömegkommunikációs forradalom nem pusztán a tudományok módszertanának változásával, hanem az emberi gondolkodásmód és érdekvényesítés alakulásával is összefügg. Ha megkérdezzük egy tizenévest, hogy milyen sorozatokat vagy filmeket szokott nézni, nagy eséllyel azt válaszolja, hogy csak a Youtube-ot. Valójában nincs ebben semmi meglepő. A tévézés korosztályokon át a médiafogyasztás bevezetetlen bástyájának tűnt, de az internetező harminc év alatti fiatalok körében ez a pozíciója megrendült. Temetni azért még korai lenne, a népszerűség nagyobb részét kitevő generációk ugyanis még lelkesen tévéznek. Igaz, az internetezés mellett.

Vloggerek marketingje

A mostani tizenéves médiafogyasztását minden eddigi generációnál jobban meghatározza az internet, a tartalomkibocsátó és fogyasztó közötti interaktív kapcsolat. És mi lehetne interaktívabb a vlog (videóblog) műfajánál, amelyben fiatalok az életükről beszélnek, kihívásokat teljesítenek, és kommentelők kérdéseire válaszolnak? Kérdés, hogy a tizenévesek által előállított tartalmak milyen hatással vannak a kortársaikra: az biztos, hogy erősen befolyásolják őket. Az elmúlt években a vlogoknak köszönhetően az online marketing rohamos ütemben növekszik, és közben folyamatos átalakuláson

megy keresztül. Az az eszköz, ami az egyik évben hatásos volt, a következőben már nem biztos, hogy az lesz: három évvel ezelőtt Amerikában már javában folyt a márkázás a befolyásos vloggerek és véleményvezérek közvetítésével, és ez az irányzat most kezd hozzánk begyűrűzni. Ám a Médiapiacról kiderül, hogy a vloggerek a sok esetben kis- vagy fiatalokorúakat elérő reklámokat nem érzik etikailag problémásnak, saját belátásukat használják arra, hogy csak szerintük is hasznos és elfogadható termékeket, szolgáltatásokat népszerűsítsenek feléjük. Az egyéb tartalommal elhelyezett, ahhoz – és a videó stílusához – jól illeszkedő szponzorált anyagokat a nézők gyakran nem is érzik reklámnak. Ha ez az illeszkedés hiányzik, vagy túl hangsúlyosan tolnak egy terméket, akkor előkerülnek az „eladtad magad”-típusú kommentek. Ugyanakkor az elkötelezett követők ilyenkor gyakran védik meg az alkotót, például arra utalva, hogy a videók elkészítése is költséges. (A MarketingMorzsákról kiderül, hogy számos multinacionális cég is, például a Coca-Cola vallja, hogy a közönséggel, követőkkel kialakított jó kapcsolat érzelmeken alapul; amit leginkább egyedi, személyes tartalommal lehet erősíteni; ebből a szempontból pedig különösen előnyös a videobloggerek személyes hangvétele.)

Mai sorozatok mai tiniknek

A tinik a termékelhelyezést sem bányák; számukra az a fontos, hogy megszólítva érezzék magukat, és olyan tartalmat fogyaszthassanak, ami valóban róluk szól, amivel tudnak azonosulni. Éppen ezt a speciális szükségletet igyekeznek kielégíteni a jelenleg is futó két online sorozat, a Középsuli és a Holnap tali! készítői. A középsuli.hu („Középsülikolások magazinja”) kezdetben csupán egy fiatalokat célzó portál volt, ahol cikkeket és rövid videókat találhattunk, 2015 óta azonban a honlap a valódi projekt, a Középsuli sorozat kiegészítéséül szolgál. A Középsuli a Nemzeti Kulturális Alapból finanszírozott Youtube-on futó sorozat, „aminek bizonyos epizódjai ma már másfél milliós nézettségű tartanak, de nem igazán találni olyan részt, amit 400 ezernél kevesebben néztek volna meg, ami tisztelettel parancsoló teljesítmény” – írja a comment.blog.hu. Pedig nem talált ki semmi forradalmi: gimisek mindennapjait mutatja be egyetlen kamerával, amatőr színészekkel eljátszottot egydimenziós szereplőkön keresztül. És tényleg, vállaltan mindenkinek egy tulajdonsága van: ez már a beköszönőből is kiderül. Ott van például Bende, a macsó, Olivér, a rossziú és Zsanett, a plázacica. Körülbelül egy hónapja kezdte meg működését a „Youtube-híradó”, amelyben a sorozat szereplői a hírovasók, és Középsulira jellemző szűrővel találják a híreket: alapvetően youtube-os videókról, memékről esik szó bennük. Az MTVA online sorozata, amely a Petőfi Sándor Gimnázium középiskolásainak mindennapját mutatja be, a Közszerződési Médiaakadémia Alapítvány forrásaiból

tartja fenn magát. A Holnap tali! szereplői úgy használják az új médiát, ahogy azt a Z-generációtól megszokhattuk: folyamatosan chatelnek és Skype-olnak egymással, megvitájk, hogy mit láttak a Facebook kezdőlapján, és ezekből a beszélgetésekből bontakozik ki a motivációk és a konfliktusok jelentős része, reális módon. Szabadidejükben Youtube-kihívásokat teljesítenek, zenélnak, főznek és filmeznek, az életüket pedig folyamatosan dokumentálják Instagramra feltöltött szelfiken keresztül.

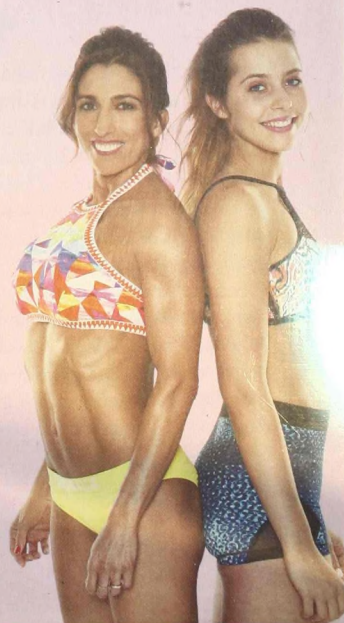
Az Instagram sztárjai

Az Instagram is az új generációk marketing-platfomjává nőtte ki magát, olyannyira, hogy a közösségi oldal létrehozta az „Instagram for Business” blogot, ahol tippeket, ötleteket, API példákat és újságokat lehet olvasni. Ha megnézzük FollowAnna, Héding, vagy Viszkok Fruzi youtuberek Instagram-profilját, látni fogjuk, hogy tisztában vannak azzal, hogyan tudják a legoptimálisabban képviselni az általuk bemutatott termékeket; nem csak hashtageket használnak, hanem folyamatosan promotálják is az oldalukat a többi platformon (Facebook-oldal, Twitter, Snapchat) is, és nyereményjátékokkal jutalmazzzák a közönségüket. Az Instagram-celebségből – ugyanúgy, ahogy a vlogolásból – már meg lehet élni: a Velvet nevű pletykalap összeállította azon hírességek listáját, akik évente legalább 100 ezer dollárt keresnek azzal, hogy képeket posztolnak a közösségi oldalukra: főként modellekről van szó egyébként. Tehát ha sikeres üzleti vállalkozást akarunk felépíteni a jövőben, ne feledjük: a vloggerek és az Instagram-celebeket nem érdemes megkerülni: a követőik őszintén szeretik őket, az érzelmeikre pedig igenis lehet építeni. ↗

COSMOPOLITAN

**MOST
EXKLUZÍV**
40 PERCES
COSMOPOLITAN
BIKINI
TORNÁVAL!

A MAGAZIN JÚNIUSI SZÁMÁT
MÁJUS 9-TŐL
keresd az újságárusoknál!

A bikini torna DVD a normál méretű,
795 Ft-os magazinnal kapható.
A kép illusztráció.

FESZTIVÁLKÖRKÉP

1 VOLT

2017. június 27-július 1. Sopron: Európa legjobb közepes méretű fesztiválja – 25. jubileum

Linkin Park, Ellie Goulding, Paramore – csak néhány név a 2017-es fellépők közül. Az idei VOLT Fesztivál is bővelkedik változatos stílusú, világhírű fellépőkben. A rendezvényre a helyi fesztiválozókon kívül rengeteg vendég jön más magyar városokból és külföldről is. A bulizók kedvenc zenekarok koncertje mellett élvezhetik Sopron bevárosának hangulatát is.

9

ALKOTÓTÁBOR 14.

A tizennegyedik alkalom jól mutatja, hogy a gépzenei áramlatok közt lavírozva képes megújulni a program, a földalatti techno és az újhulámos house szerelmesei mind kielégülhetnek. Amennyiben el tudod képzelni magadról, hogy egy balatoni csobbanás után, családivas körben tipegj az orosz Pushkarev sercegő-pattogó bakelitjeire, miközben kedves számarak máléznak a festői háttérben, mindezt egy tízesért, akkor itt a helyed. Apropó oroszok, az ételért a Babuska lesz a felelős. A másik nagyobb zenei név a skandináv Acronym, akik hipnotikus, fagyos ütemeivel szerepelnek majd.

Hol:

Balaton/Szántód - Szántódpusztai Idegenforgalmi és Kulturális Központ

Mikor:

2017.07.07-08-09.

7

EFOTT

2017-ben is Velencén, a „Napfény taván” rendezik meg az EFOTT-ot, július 11-17. között ismét a közönségé lesz a tó. Idén azonban egy nappal hosszabb lesz a fesztivál, vasárnap is teljes programmal várják az érdeklődőket, így a szervezők szerint ez lehet életünk legjobb és leghosszabb EFOTT-os nyaralása. A fő fellépők között szerepel Sean Paul, a Hurts, Borgore és Tinie Tempah. A hazaiak közül ismét mindenki ott lesz, akiért menni érdemes, a 30y-tól kezdve az Irie Maffián és a Margaret Islandon át az Ivan & the Parazolig.

FISHING ON ORFÚ

Idén lesz tízéves az első családbarát fesztivál, a Lovasi András által alapított Fishing on Orfú. Ebből kifolyólag számos új helyszín és programlehetőség, mint például A tűzhöz közel színpad, és változatos színházi műsorok is várják majd az érdeklődőket. A fesztivál hangulata egyébként több mint családias. Tavaly egy esküvőt is tartottak a helyszínen, aminek minden arra járó fesztiváló részese lehetett. A bérletek már vérszesen fogynak, úgyhogy aki szeretne pár napra tagja lenni ennek a sokszínű, legkevésbé sem homogén társaságnak, siessen! ;)

10

BÁNKITÓ FESZTIVÁL

A hétvége, amikor azokkal az ismerőseiddel, akikbe amúgy a pesti bulinegyedben szoktál belebotlani, nagyobb eséllyel futsz össze egy Nógrád megyei tó partján július 12-15. között. A fővárostól egy órára, Bánkon komótosabb szakma a fesztiválózás, itt inkább szól a lazulásról, a társadalmi felelősségvállalásról és közéleti programokról, mint a 0-24 órás arconpörgésről. Az idei központi téma a korrupció, de persze zene is lesz, főleg magyarok, mint Fran Palermo, Middlemist Red és a Csaknekedklány.

SZIGET FESZTIVÁL

A 2017-es Sziget Fesztivált augusztus 9. és 16. között rendezik meg, a hagyományokhoz híven a Hajógyári-szigeten. A fő fellépők idén P!nk, Macklemore & Ryan Lewis, Major Lazer, Wiz Khalifa, Kasabian, Rita Ora, Clean Bandit és még sokan mások. A fesztivál záróestjét Dimitri Vegas és Like Mike teszik felejthetlenné. A széles zenei kínálaton kívül rengeteg társulat is szórakoztatja majd a kultúrára vágyókat. A diákigazolvánnyal rendelkezők kedvezményes hétnapos bérletet vehetnek 52.990 Ft-ért június 1-ig.

4

11

FEZEN

Idén húszéves a székesfehérvári Fezen fesztivál, a jubileumi rendezvényre a nyár végéhez közeledve, augusztus 2-5. között kerül sor. Az ez évi felhozatal pedig elképesztően sokszínű, időutazós rock, punk fúziós raggae, hiphop és elektronikus előadókkal is találkozhatunk: Alice Coopert és a The Offspringet ugyanúgy meghallgathatjuk, mint Shaggyt és a House of Paint. Természetesen a Wellhello és a Halott Pénz is ott lesz. Kedvezményes jegyek május 15-ig elérhetők!

8

2

MŰVÉSZETEK VÖLGYE

Felsorolhatatlanul sok programmal várja idén is az érdeklődőket a Művészetek Völgye július 21-30. között Kapolcson. Hogy néhányat említsünk: ott lesz Hobo, Péterfy Bori, a Szabó Benedek és a Galaxisok, a francia Nouvelle Vague, a Katona József Színház társulata és a Színház – és Filmművészeti Egyetem hallgatói; ezenkívül Felhőcirkuszra, táncos programokra és versenyekre számíthatnak a fesztivál vendégei. Bőngésszék át a honlapról letölthető programfüzetet, megéri!

5

BALATON SOUND

Zamárdi lesz az ország buliközpontja július 5. és 9. között, ahova a világ leghíresebb DJ-ei és ma szárnyaló énekesei közül is többen meghívást kaptak. Afrojack, Axwell és Ingresso, Dua Lipa G-Eazy, Hardwell, Kygo, Robin Schulz, Sigma, Tiësto és Zedd biztos ott lesznek. A korábban szintén a Soundon nagy sikert arató Jason Derulo is visszatér, hogy ismét egy hatalmas bulit csapjon. Limitált számban kedvezményes ötnapos diákberletet vehettek 56.900 Ft-ért, ami tartalmaz kempingjegyet és fesztiválpólót is.

SZIN

Idén nyáron augusztus 23-26. között rendezik meg a Szegedi Ifjúsági Napokat. A hazai előadók mellett (Punnany Massif, Hősök, Brains, Intim Torna Illegál stb.) olyan ikonokkal találkozhatunk, mint Inna vagy a Naughty Boy. Hogy miért érdemes elmenni? Mert a SZIN nem más, mint „napfény, barátság, gyönyörű lányok, fergeteges koncertek és egy semmi máshoz nem fogható atmoszféra a Tisza partján, a világ legszeretnivalóbb városában.”

11

6

ÖRDÖGKATLAN

Ha van fesztivál, amit szerintem kötelezővé kellene tenni, akkor az az Ördögkatlan. Ha szeretnétek egy hétre teljesen kiszakadni a hétköznapiakból, rengeteg nagyszerű barátot szerezni, a semmi közepén a szabad ég alatt a csillaghullást figyelve elaludni, vadidegen hármas ikerre vigyázni, amíg a szüleid parkolót keresnek, híres színészekkel főzni és fantasztikusakat enni, felvenni a stoppoló Beck Zolit, Péterfy Borival esőtáncot járni, és még ezernyi más felejthetetlen élményt szerezni, akkor ez a ti fesztiválotok is! Idén rendezik meg tizedszerre, és sajnos előfordulhat, hogy utoljára is, úgyhogy ha eddig nem mentetek, most már ne halasszátok tovább, ott a helyetek!

NÉGY HÓNAP A MESEBELI PRÁGÁBAN

Murger Szilvia

Ricsi, mint sokan mások, használta az Erasmus ösztöndíj program által nyújtott lehetőségeket, és bevette a cseh fővárost. Életre szóló élményekkel tért haza, és riportalányként szívesen mesélt ezekről. Kinti barátaira – akik még most is hiányoznak neki – a mai napig egy nagy családként gondol. A mesterszak utolsó félévét töltötte kint, ezért szüksége volt arra, hogy az egyetem befejezéséhez elegendő tárgyat tudjon felvenni, s ez Prágában volt a legkönnyebben megvalósítható. Így telt el a négy hónap, 2016-ban.

FOTÓ: MARTINEK ADÁM

A városról gyakran hallani, hogy hangulata nagyon hasonlít Budapestéhez. Különbségek is akadnak azért, a mindennapokban és az egyetemi életben egyaránt. Ricsi úgy látja, hogy az oktatás színvonala magasabb, mint itthon. A cseh hallgatók is sok angol nyelvű tantárgyat tudnak felvenni, s ez a tanulmányokat sokkal nemzet-

közibbé teszi, amit itthon hiányszámságnak lát. Maga a rendszer nem tér el a magyartól, az osztályozás azonban négy skálás, ebből az egyes a legjobb. „Az oktatók meghallgatnak, közvetlenek, szakmailag jól felkészültek. Az angol nyelvtanuk nem mindig helyes, de ezt ők is tudják, a lényeg, hogy

jól érthető. Senki nem szégyell megszólalni idegen nyelven.” Az angol nyelvű órák kevésbé szigorúak, mint az anyanyelvűek, és a poroszos módszer helyett inkább a gyakorlatias szemlélet jellemző. „Volt egy kiemelkedően hasznos tárgyam: az egyes kultúrák közti különbségekről tanultunk, arra készítettek fel minket, hogyan kell vezetni egy multinacionális vállalatot vagy részleget.” A mindennapokban otthonosan érezte magát, néha hazajött, és volt, mikor családja, barátai csökentették honvágát. A helyi ESN szervezet aktívan működik, változatos programokkal: „a budapesti, krakkói kirándulástól kezdve a kerékpár túrán, sportnapokon keresztül a pub crawl-ig minden volt. Hagyománya van a keddi esti Erasmus partinak, ha jól emlékszem, akkor huszadik vagy harmincadik évfordulóját ünnepelte éppen a buli sorozat. Minden héten más ország a házigazda, akik étel- és italkóstólokkal vártak minket.”

Erasmusosként nyilvánvalóan kevesebb tapasztalatot szerez az ember a tekintetben, mennyire befogadó egy társadalom, Ricsi azért éles szemmel járt. „Az idősebb réteg, akik nem tudnak angolul, általában nem túl nyitottak a külföldiek felé. Az angoltudással rendelkező fiatalabbak és középkorúak viszont nagyon kedvesek. Persze kivételek mindig vannak. Volt, hogy a temetőben kerestük Václav Havel sírját, és két idősebb néni kézzel-lábbal, de annál segítőkészebben mutogatták el, hogy merre találjuk.” Prága kiapadhatatlan forrás, ha szórakozóhelyekről van szó. „Kedvenc helyem a Duplex bár. Lifttel lehet feljutni a ház ötödik emeletére, itt kezdődik a kételemes szórakozóhely, terasszal és kilátással a Vencel térre.” A cseh konyhaművészet nem ragadta magával, főleg ha pacal- vagy hurkaleves szerepelt az étlapon, viszont van étterem, ahol az italt egy kisvonat hozza ki. Ha Prága, akkor sör, természetesen az egyetem éttermében is kapható. „Szokás, hogy a hallgatók és a tanárok is megisznak egy pohárral az ebéd mellé.”

EXPORTKORRUPCIÓ?

Almási Fanni

A Transparency International minden évben közzéteszi korrupcióérzékelési indexét, mely egy százas skálán értékeli az állami szektorban érzékelhető hűtlen kezeléseket mértékét az egyes országokban. A szervezet által felállított listában nem figyelhetők meg hatalmas változások két egymást követő évben, az élen rendszerint ugyanazok, többnyire északi országok állnak. Lehetséges, hogy ezen „feddhetetlenség” mögött a korrupció „exportálása” áll, azaz az egyes vállalatok külföldön végzik korrupciós tevékenységüket?

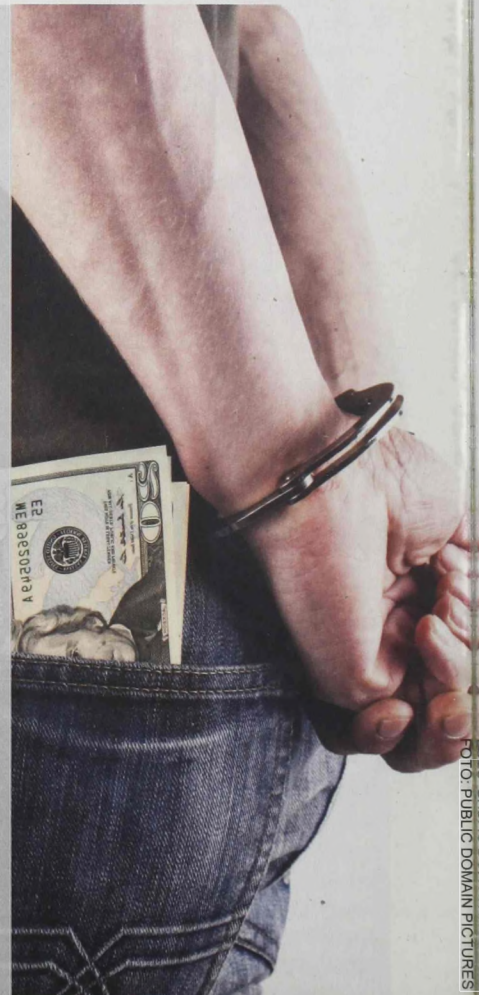
A 2016-os jelentés adatai nem adnak okot ünneplésre, a mért 176 ország kétharmada az ötvenes pontszámot sem érte el a százas skálán, még a világátlag is csak negyvenhárom pont. A legrosszabbul teljesítő területek többnyire Afrikában találhatóak, és általában a konfliktusokat, a társadalmi egyenlőtlenségeket vagy a szegénységet számon követő rangsorokban is sereghajtók. Am az egyre több európai nemzetre jellemző sérthetetlen politikai elit és a népszerűsége tőri populizmus is úgy tűnik, szabad utat nyit a korrupció és az egyenlőtlenségek örödi körének.

Az index élen holtversenyben Dánia és Új-Zéland áll, ezt követi Finnország, Svédország, Svájc és Norvégia. A jó helyezéshoz hozzájárul, hogy ezen országokban nagyobb a sajtószabadság, nyomon követhetőek

a közkiadások, független a bírói hatalom, és a tisztviselők is nagyobb tiszteletnek örvendenek. Ennek ellenére éppen a svéd TeliaSonera kommunikációs cég számíthat kirívóan magas, több mint egymilliárd dollárra rúgó bírságra, miután állítólag dollármilliók kenőpénzzel, vesztegetéssel akarta segíteni az üzveg piacra való belépését. Üzbegisztán egyébként a korrupcióérzékelési lista 156. helyén állt az előző évben.

A világ leggazdagabb exportőr államaiból álló Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 1997-ben fogadta el Egyezményét, amelyet az akkori harmincnyolc (mára negyvenegy) tagország írt alá azzal a céllal, hogy közösen lépjenek fel a külföldi hivatalos személyek megvesztegetése ellen.

Ez a megegyezés kulcsfontosságú lett volna a korrupció megfékezésére szempontjából, ám az OECD-országok több mint fele nem tesz eleget annak elkerüléséért, hogy vállalataik vesztegetések árán szerezzenek piacokat és befektetéseket. A korrupcióérzékelési index első helyén álló Dániában a legutóbbi jelentés megjelenéséig például még egyetlen eljárást sem indítottak vétkeket vélt vállalatokkal szemben, a lista ötödik helyén álló Svájc az egyetlen, amelyik az Egyezményt aktívan be is tartja. Pedig egy idő után ezen folyamatok okozta károk már nem csak elveszett pénzösszegekről, hanem emberi életéről is szólnak. Az eleve kiszolgáltatottabb helyzetben lévő országokban olyan tevékenységeket támogat a korrupció, mint a gyermekmunka, az emberkereskedelem vagy a környezet-szennyezés. Afrikából évente több mint ötvenmillió dollár áramlik ki illegálisan, ennek 65 százalékáról tehetnek multinacionális vállalatok kereskedelmi ügyletei. Hazánk jelenleg az 57. helyet foglalja el a maga 48 (két éve még 54) pontjával, az OECD egyezményét korlátozottan betartó országok csoportjából pedig már évek óta nem tud kijutni.

FOTÓ: PUBLIC DOMAIN PICTURES

INVITO FEMINIZMUS!

Menyhért Dorka

Sokaknak nehézséget okoz külön kezelni Hermione Grangert és Emma Watson, ugyanis a huszonegy éves színésznő nyolc film kedvéért bújt a karakter bőrébe. Bár a színészek sosem szeretik, ha szerepükkel azonosítják őket, mégsem szabad elsiklani a sok hasonlóság felett, ami Hermionét és Emmát összeköti. Granger tudásvágya és teljesítménye utolérhetetlennek tűnik, de Watson sem marad le; a forgatások után diplomát szerzett angol irodalomból a Brown Egyetemen. Ahogy az osztályelső boszorkányt leggyakrabban a könyvtárban találták meg barátai a Roxfortban – Emma is elindította „könyvklubját”. És ami a legfontosabb: mindketten kiállnak az elnyomottakért – legyen szó varázslényekről vagy a nők helyzetéről.

2014-ben kinevezték az ENSZ női érdekeket képviselő jószolgálati nagykövetének. A színésznőnek mindig is szívügye volt az egyenjogúság: sokszor felszólalt a jövedelemegyenlőségek, valamint a Hollywoodban és az oktatásban megjelenő diszkrimináció ellen. Zambiai útja során a lányok tanulmányait, továbbképzését támogatta. Uruguayban a nők politikai részvételének fontosságát hangsúlyozta. Szeptemberben jött el

a pillanat, ami közbeszéd tárgyává és egyben céltáblává tette Emma Watson; 20-án tartotta méltán híres és megindító beszédét a nemi egyenlőtlenségről a HeforShe kampányban. A HeforShe célja, hogy a férfiakat is az egyenlőségért folyó harc csatásorába állítsa. Ezért emelte ki, hogy a férfiak valódi részvételét a maszkulinitás iránti elvárások megváltoztatásával lehetne elérni.

Tisztázta, hogy a feminizmus számára – és definíció szerint is – azt jelenti, hogy a nők és férfiak egyenlő jogokkal és lehetőségekkel rendelkeznek: a nemi egyenlőségnek meg kell mutatkoznia a politikában, gazdaságban és szociálisan is. Mivel ez a szó az utóbbi időben negatív felhanggal is rendelkezik – sokan összekötik a férfigyűlölettel –, azt tanácsolja, hogy ne kezdjünk utálkozni a feminizmus hallatán, inkább gondolkozzunk el a mögöttes ideológián. Beszéde sokakra hatással volt, többek közt a Nobel-békedíjas Malála Júszafzaira, aki Watsonnak adott interjújában nyilatkozta, hogy a beszéd hatására kezdte magát feministának hívni. Aki feministának vallja magát, fel kell készülnie a kritikákra, Emma Watson a femináci jelzővel illeték.

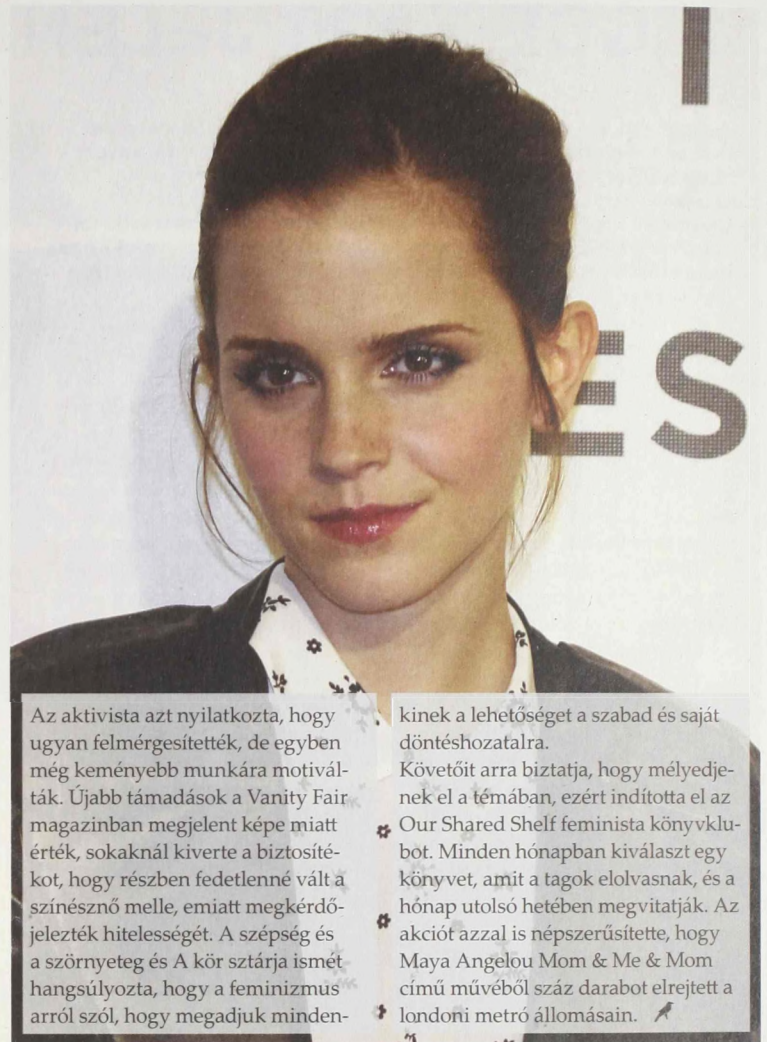

FOTO: FLICKR/DAVID SHANKBONE

Az aktivista azt nyilatkozta, hogy ugyan felmergesítették, de egyben még keményebb munkára motiválták. Újabb támadások a Vanity Fair magazinban megjelent képe miatt érték, sokaknál kiverte a biztosítékot, hogy részben fedetlené vált a színésznő melle, emiatt megkérdőjelezték hitelességét. A szépség és a szörnyeteg és A kör sztárja ismét hangsúlyozta, hogy a feminizmus arról szól, hogy megadjuk minden-

kinek a lehetőséget a szabad és saját döntéshozatalra. Követőit arra biztatja, hogy mélyedjenek el a témában, ezért indította el az Our Shared Shelf feminista könyvklubot. Minden hónapban kiválaszt egy könyvet, amit a tagok elolvasnak, és a hónap utolsó hetében megvitadják. Az akciót azzal is népszerűsítette, hogy Maya Angelou Mom & Me & Mom című művéből száz darabot elrejtett a londoni metró állomásain.

POTYAGÓLOK POTYALESŐI, RESZKESSETEK!

Bogatin Bence

A látványsportok világának egyik legjövődolgozóbb üzleti vállalkozása, az angol elsőosztályú futballmeccsek közvetítési jogait árúsító Premier League szemlátomást egészen az elmúlt időszakig halogatta a tényleges fellépést a mérkőzések illegális online közvetítése, a streamelés ellen. Noha már évek óta érzékelhető az a tendencia, hogy a meccsnézés gyakorlata egyre inkább kiszorul nemcsak a hagyományos média, hanem a jogszűrés keretei közül is, a brit sportmárka tulajdonosai csak idén ocsúdtak fel – jóllehet, az európai elitbajnokságok közül elsőként.

A közelmúltig kisebbségben voltak azok, akik a nagy tévétársaságok megkerülésével potyautasként élvezték az évek előrehaladtával egyre stabilabb és jobb minőségű interneten továbbított élő adást. Egy többnyire IPTV-k végösszegeiben használatos platformfüggetlen szoftver, a Kodi egy bizonyos bővítmény hozzáadásával azonban lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy illegálisan, előfizetés nélkül hozzáférhessen a televíziós tartalmakhoz. A szóban forgó bővítmény futtatását engedélyező, egyre olcsóbban és könnyebben beszerezhetővé váló set-top boxok – úgynevezett „Kodi-boxok” – száma pedig az utóbbi években a The Guardian szerint csak az Egyesült Királyság területén

immáron százazres nagyságrendűre nőtt.

A jogtulajdonosok elkezdtek tartani a jelentős reklámbevétel-kieséstől, miután a legális műsorfolyam nézőinek száma mérhetően apadni kezdett.

Van is mit féltetniük, hiszen a világ legnépesebb labdarúgó-bajnokságának három szezonra szóló közvetítési jogaiért a Sky és a BT csatornák 2015-ben rekordösszeget, összesen több mint ötmilliárd fontot fizetett. Miután a méregdrága sportközvetítések a Premier League tulajdonában álló logót és videografikus elemeket tartalmaznak, a szervezet vitathatatlan jogcímen fordult idén februárban a

hatóságokhoz. Az utólagos szerzerazziák – amelyek száma tavasszal jelentősen megnőtt – azonban csekély hatású tüneti kezelések: a streamek sugárzása műholdas jelek elfogásából táplálkozik, s mivel a továbbított adás csak néhány perccel a meccsek kezdése előtt érhető el, igen nehézkes a források lokalizálása. A lehetséges megoldásról Rippel-Szabó Péter márciusban beszélt a Magyar Nemzetnek: a magyar sportjogász szerint a streamet sugárzó oldalakat reklámbevételeik forrásától kellene elvágni, hiszen ezek a kalóz site-ok ugyancsak értékesített hirdetőfelületek. Április végén egy egészen ironikus szállal bővült az ingyenezők utáni

hajsza története: a legális fogyasztást zászljára tűző csőrtébe éppen az adóelkerülési ügyeik miatt évek óta vegzált eBay és az Amazon szállt be. A két elektronikus kereskedelemmel foglalkozó mamutcég – talán saját lelkiismeretét is nyugtatva ezzel – közleményben tudatta, hogy rendet tesz a saját háza táján, és szigorúan büntetni fogja a Kodi-boxot adásvételét. Ez persze eddig sem volt szabályos egyik oldal berkein belül sem, mégis okkal gyanítható, hogy a mezei set-top boxokból a tranzakció után apró technikai trükközéssel nem is olyan ritkán Kodi-boxokká avanzsáló eszközök a két óriás webáruház felületein cseréltek gazdát.

FOTO: PREMIER LEAGUE/PETER BYRNE

JÉGBE ZÁRT JELEN

Toma Franciska

Mégsem jött el a világ vége 2012-ben és nincs több maja jóslatunk sem, ami miatt tartanunk kellene az elkövetkezendő évektől, mégis megfordulhat a fejünkben: mi lesz életünk mostani formájával, ha bekövetkezik egy végzetes katasztrófa? Ki fog emlékezni rá? Egyáltalán, hogyan fognak emlékezni rá? Ez utóbbi kérdést tette fel magának a Piqui is, amikor létrehozta az Arctic World Archive-ot – egy adatok tárolására alkalmas kincsesbarlangot Norvégiától északra, a Jeges-tengerben lévő Spitzbergákon.

Napjainkban a cybertámadások, a digitális kémkedés és manipuláció, valamint az elektronikai hadviselés miatt egyre kevésbé tudhatjuk biztonságban adatainkat. Az értékes információ megóvása és megtartása a jövő számára vitathatatlanul fontossá vált az elmúlt pár évben, éppen ezért hozták létre az Arctic World Archive-ot: egy technológiától független, offline, biztonságos adattárolási lehetőség bármely ország, hatóság, szervezet, vállalat vagy akár egyén számára. A sarkvidéki hegyek közt található archívum a legbiztonságosabb hely az adatok megőrzésére: az állandóan fagyott talaj és az időjárás körülmények ideálisak egy adatbázis hosszú és biztonságos fenntartásához, nem is beszélve arról, hogy a szigetcsoportot

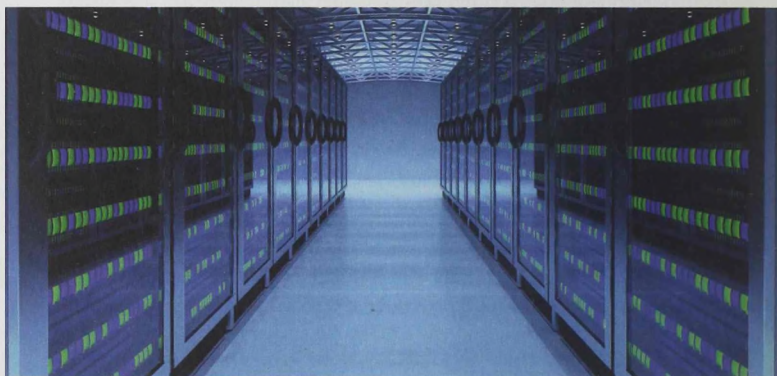
negyvenkét ország demilitarizált övezetként tartja számon. Ezért döntött úgy a Piqui (egy, a digitális adatok hosszú távú megőrzésével foglalkozó norvég vállalat) és a Store Norske Spitsbergen Kulkompani (azaz egy állami tulajdonú, sarkvidéki központú norvég bányászati cég), hogy ide telepíti az Arctic World Archive-ot, amely a tervek szerint minimum ezer éven át fogja megőrizni az emberiség legfontosabb adatait. A rég használaton kívül lévő bányában elhelyezkedő archívum teljesen semleges, távol minden politikai befolyástól vagy egyéb érdekekből származó károkozás lehetőségétől. A fagyott talajjal is védett épület katasztrófabiztos,

védve van minden nukleáris hatástól és elektromágneses impulzustól is. Habár maga az adatbázis offline, természetesen optikai szálakon keresztül kapcsolódik az internethez, így az ott tárolt információ bármikor hozzáférhető az illetékesek számára.

Az első ügyfelek az ezer évre szóló adattárolásban Norvégia, Brazília és Mexikó voltak, amely országok főleg történelmi emlékeiket helyezték el az archívumban különféle dokumentumok formájában, hiszen az gyakorlatilag bármilyen típusú és méretű fájl tárolására alkalmas. Maga az archiválási folyamat az ügyfél számára végtele-

nül egyszerű: utóbbi dolga annyi, hogy a cég rendelkezésére bocsátja a tárolni kívánt adatokat; eldönti, hogy számítógépi vagy emberi olvasásra alkalmas formában szeretné-e őket tárolni, majd megtekinti a személyre szóló piqlBox-át a legkorszerűbb védelmi intézkedésekkel rendelkező, Spitzbergákon lévő épületben (ez utóbbi opcionális, bár kar lenne kihagyni).

Reméljük, hosszú évszázadok telnek el addig, amíg az Arctic World Archive-ból kell feleleveníteni az emberiség emlékezetét, azonban egy biztos: ez a jeges adatbázis még nagy szolgálatot tehet a jövő generációinak – amennyiben a jelen felismeri lehetőségeit, és ki is használja azokat. ✎

FOTÓ: FLICKR/JOHN VOO

MAGTÁR A VILÁG VÉGÉN

Almás Fanni

Az Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezet (FAO) jelentései szerint a világon valaha létezett magvaknak mára csak egynegyede kerül a földre, a National Geographic pedig úgy tartja, hogy az Egyesült Államok történelmi magállományának kilencven százaléka ma már nem létezik. A változó időjárás viszonyok és egyéb körülmények a rájuk érzékeny növények kipusztulásához vezethetnek, a Spitzbergák Nemzetközi Magbunker a napról napra csökkenő diverzitás ellen veszi fel a küzdelmet.

A nemzetközi nevén Svalbard Global Seed Vault a ma fennálló legbiztonságosabb génbank. Bár ezernél is több társa létezik a világ számtalan országában, ezek természeti katasztrófának, üzemzavarnak vagy háborúnak köszönhetően akár mikor megsemmisülhetnek a bennük tárolt készlettel együtt, ezért a szuperbunker helyszínét már a legnagyobb körültekintéssel választották. 2008-ban az intézmény a Jeges-tengeren található norvég Spitzbergák szigetcsoporton nyitotta meg kapuit, 152 méter mélyen egy homokkőhegy gyomrában, ami az utóbbi időben bevált terepnek bizonyul: az Arctic World Archive norvég digitális levéltárát március végén szintén itt helyezték üzembe. Az első szállítmány 123 ország magjaival érkezett, de mára 880 ezresre duzzadt az intézmény készlete, ami egészen a két és fél milliárdos kapacitásig emelkedhet. A magokat zárt, háromrétegű

fóliacsomagokban, azokat pedig műanyag dobozokban tárolják -18 °C-on, így csökkentve azok metabolikus aktivitását, melynek köszönhetően tovább maradhatnak életképesek.

Többen úgy tartják, a magbunker célja a Föld újbóli benépesítése egy esetleges globális katasztrófát követően, a valóságban azonban nem ezért építették. A létesítmény növénynevelők és tudósok kutatásaihoz biztosít hatalmas genetikai forrást ahhoz, hogy új, ellenállóbb fajokat hozzanak létre a jövő termelőinek, hiszen az elkövetkező évtizedek olyan természeti körülményeket tartogathatnak számukra, melyekkel jelenleg még nem is találkoztunk.

A Spitzbergák Nemzetközi Magbunker kizárólag a FAO növényi

genetikai anyagok megőrzéséről és felhasználásáról hozott nemzetközi egyezményrendszerén keresztül fogadja az érkező szállítmányokat, tehát hivatalosan nem rendelkezik azokkal. Minden magcsomag az azt adományozó ország birtokában marad, ahhoz kizárólag annak engedélyével kap hozzáférést egy másik nemzet magbankja. A készletek áthelyezésére először 2015 őszén volt precedens, amikor a háború sújtotta Aleppóhoz közeli szír magbank, az ICARDA állományának pótlására volt szükség. Ehhez az intézményhez köthető az első visszanyerés is, a kutatóközpont

igénylésének körülbelül felét juttatta el az őket megillető helyre a Jeges-tengeren idén februárban.

A Spitzbergák Nemzetközi Magbunker hatalmas készleteinek köszönhetően vészterv a kockázatos térségekben lévő többi magbank számára, egy páratlan adatbázis, ami az idővel történelemivé váló magváltozatokat őrzi, valamint kutatási terület az eltérő tűrőképességű növények új fajtáinak nemesítésére. Ezért állítható, hogy a norvég szuperbunker létfontosságú a jövő élelmiszerbiztonságának szempontjából. ✎

FOTÓ: BLOETT/VEDI

KÖZGÁZ SZIMFÓNIA PARTITÚRA

BUDAPESTI
CORVINUS
EGYETEM

A KÖZGÁZ SZIMFÓNIA

A tavaszi félévben szervezetfejlesztési-közösségépítési projekt indult az Egyetemen Közgáz Szimfónia elnevezéssel. Célunk az Egyetemen meglévő legjobb gyakorlatok megtalálása és ezek továbbfejlesztése, az egyetemi polgárok közösségében rejlő kreatív energiák felszabadítása, egymást jobban ismerő és egymással a jelenleginél több értékteremtő együttműködésre kész egyetemi közösség erősítése.

A program során a változást és fejlődést a belső legjobb gyakorlatok összegyűjtésével beindító Appreciative Inquiry (AI) módszert alkalmazzuk. A folyamat gerincét az Egyetem erősségeit és legjobb tapasztalatait feltáró interjúk alkotják, amelyekből az interjúzásra jelentkező kollégák 150-200-at készítettek más munkatársakkal, hallgatókkal és külső partnerekkel.

Az interjúk eredményeit az interjúzók május 4-én és 5-én egy workshopon összesítették az Egyetem Székesfehérvári Campusán: azonosították a kiemelkedő sikereket eredményező feltételeket és működési jellemzőket, valamint összegyűjtötték a beszélgetéseken előkerülő jellemző témákat. Az interjúzók képviselői az összesített eredményeket május közepén mutatják be a Közgáz vezetőinek és kulcsmunkatársainak. Ezekre építve a résztvevők megfogalmazzák a Közgáz jövőképét a vizsgálódás témaköreiben és a megvalósítást támogató akciójavaslatokat dolgoznak ki.

BRAINBAR BUDAPEST

BE A VOLUNTEER

1-3 JUNE 2017

BRAINBAR.COM/VOLUNTEER